

Debesuota, diena 40°, naktį 25°
Saulė teka 7:40, leidžiasi 6:29

VOL. LV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Trečiadiens, Vasario-February 20 d., 1974 m.

Kaina 15c

43

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co.
739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60606
Hawmarket 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

SUVAŽIUOJA PASAULIO MUSULMONŲ VADAI

FOTOGRAFAI VEDA RUSŲ RAŠYTOJĄ A. SOLŽENICINĄ IŠ KANTRYBĖS

PARYŽIUS. — Prieš išvykdamas iš Paryžiaus į Romą, sovietų užsienio reikalų ministeris Gromyko buvo geroje nuotaikoje, atsakinėjo į spaudos konferencijos dalyvių klausimus ne tik "da" ar "net", bet kantriai aiškindamas kilusius klausimus. Jo nuotai-ka pagedo, kai korespondentai užsiminė apie ištremtą rašytoją Solženiciną. Vienam paklausus ar Solženicino ištėrimas nepakenks Sovietų Sąjungos-Amerikos santykių gerinimui, Gromyko piktai atsėvė: "Solženicinas yra už Sovietų Sąjungos teritorijos ribų. Toks nuodingas raugas Sovietų Sąjungoje nereikalingas".

Ciuriche rašytojas Solženicinas palygino Vakarų spaudos fotografus su Maskvos KGB slaptais agentais, kurie jį irgi visur sekiojo. Sekmadienį fotografai atsekė Solženiciną net į bažnyčią. Pirmadienį, jam išėjus pasivaikščioti po Ciuricho senamies-
tį, fotografai jį be pertraukos pusę valandos fotografavo, kol jis netekęs kantrybės atsiskuko į juos ir pasakė vokiškai: "Pali-
kite mane ramybėje, juk ir aš esu žmogus".

Solženicinas Ciuricho gatvėje atpažino AP Maskvos korespon-
dentą Frank Crepeau ir sutiko duoti jam pasikalbėjimą. Rašy-
tojas pareiškė, kad jis išeivioje
toliau rašys, nors jis turi tokią
pat teisę gyventi Rusijos žemė-
je, kaip ir tie, kurie išėjo iš
jėga ištremti. Jis dar nežino,
kur pastoviai apsigyvens, ta-
čiau manas, kad jam pavyks įlei-
sti šaknis naujoje žemėje. Solže-
nicinas išreiškė susirūpinimą sa-
vo rankraščių ir užrašų likimu.
Jei sovietų pareigūnai juos su-
naikins, tai bus dvasinė žmogū-
dystė, pasakė jis.

Solženicinas pareiškė viltį,
kad sovietų valdžia išlaikys sa-
vo žodį ir išleis jo šeimą atva-
žiuoti pas jį į Vakarų. Tik ne-
ra lengva dviem moterim, be vy-
ro pagalbos, tokiai kelionei išsi-
ruošti, susipakuoti, likviduoti il-
gų metų egzistenciją ir rasti mo-
mentą, kada ne vienas iš vaikų
neserga. Ignati, rašytojo 17 mē-
nesių sūnus, visą savaitę turė-
jęs gripą.

Rašytojas pripažino, kad jis
Vakaruose buvo labai šiltai pri-
imtas, gavęs pakvietimą iš Skan-
dinavijos ir kitų šalių. Jis vi-
siems esąs labai dėkingas. Pri-
klauso, kur jis sugebės per trum-
pą laiką rasti erdvę, ramų na-
mą, sušpaustuose butuose. Jam
sunku buvę dirbti šeimos gyve-
nimui sąlygose. Ateityje jis
norėtų nors tą problemą išsprę-
sti.

Prezidento Nixono sekretorė Rose Ma-
rie Woods pripažįsta, kad ji galėjo ne-
būti supadinti vienos rekordavimo
juostelės dalį, apie 5 minučių pasikal-
bėjimą. Baltųjų Rūmų advokatai tvir-
tina, kad juostelės niekas negadino,
bet apie 18 minučių visai nebuvo
įrekorduota, sugedus aparatams.

IŠ VISO PASAULIO

ST. LOUIS. — Buvęs valsty-
bės prokuroras Elliot Richar-
son buvo paklaustas Washing-
tono universitete, ar jis būtų rė-
męs prezidentą Nixoną 1972 me-
tų rinkimuose, jei būtų žinojęs,
ką dabar žino apie Watergate
skandalą. Richardsonas ilgokai
pagalvojo ir atsakė: "Aš tik to-
dėl abejoju dėl atsakymo, kad
Nixono konkurentas buvo sen.
McGovernas. Vis tiek, mano at-
sakymas ir klaidima yra — ne,
nebūčiau rėmęs".

EAST FIFE. — Britanijos
parlamentan darbiečių sąrašą
kandidatuoją imigrantas iš Pa-
kistano Bashir Maan, pratur-
tėjęs svaigųjų gėrų, kurių jis
pats visai neličia, pirklys.

NEW YORKAS. — Amerikos
Žydų Kongresas baigė savo kon-
venciją. Tarp paskelbtų rezolu-
cijų viena reikalauja sustabdy-
ti naftos bendrovėms duodamas
mokesčių privilegijas, nes jos
tik leidžia naftos bendrovėms
daryti didelių mokesčių užsienio
vyriausybėms. Didelės nuo-
laidos mokesčių srityje įgalino
Amerikos naftos bendroves in-
vestuoti dideles sumas užsienio-
je, apeidžiant vidaus energijos
šaltinių išvystymą, sako žydų
rezolucija. Kongresas ragino
kongreso teisingumo komitetą
greit ir teisingai ištirti kaltini-
mų prezidentui Nixonui ir
"griežti reikalingų veiksmų, at-
liekan konstitucijos numatytas
pareigas".

MASKVA. — Sovietų žydas
Valery Panov, kuris atsisakė iš-
važiuoti į Izraelį, nes sovietai
kartu neleidžia jo žmonos, pa-
reiškė užsienio koresponden-
tams, kad jį gali valdžia prie-
varta išvežti. Jo žmona Gali-
na Panov yra ne žydė, bet rusė
ir jos tėvai neduoda savo sutiki-
mo, kad ji išvažiuotų. Abu Pa-
novai yra baletų šokėjai, išmesti
iš Leningrado Kirovo baletu po-
to, kai jis paprasė vizos važiuo-
ti į Izraelį.

SAN FRANCISCO. — Ran-
dolph Hearst, kurio 19 m. duk-
terį pagrobė teroristų grupė
SLA (Symbionese Liberation
Army), paskelbė, kad jis duos
du milijonus dolerių šalpos or-
ganizacijoms neturtingiems Ka-
lifornijos gyventojams sušelpiti.
Jis pareiškė viltį, kad teroristai
paleis jo dukterį Patriciją.

MASKVA. — Čia daug kalbų
sukėlė Junost žurnale išspaus-
dintas Boriso Sluckio eilėraštis,
kuris, visų nuomone, skirtas ra-
šytojo Solženicino garbei. Spėja-
ma, kad jis pateko į jaunimo žur-
nalą per redakcijos neapsižiū-
rėjimą. Eilėraštyje kalbama
apie žmogų, kuris sunaikinamas
pažeminimu, kartais pakyla ir
grasina tiems, kurie jį paniekia-
nais, šmeižtais, pajuokimais
bandė visiškai sutriuškinti. Tas,
kuris buvo paniekintas, išlaikė,
lyg Dievo dovaną, apsigynimo
smūgį, sakoma eilėse.

Iš Sovietų Sąjungos ištremtas Aleksandras Solženicinas ir vokiečių rašytojas Mein-
rich Boell, pas kurį Solženicinas buvo apsislėpęs.

BRITŲ PARLAMENTO RINKIMAI GALI SUSTIPRINTI LIBERALŲ PARTIJĄ

LONDONAS. — Britanijos suvalstybtųjų akmenų anglių ka-
syklų taryba pasisakė už darbininkų reikalavimų patenkinimą. Tas
pareiškimas laikomas smūgiu konservatorių vyriausybei ir prem-
jerui Heath, kuris aiškina, kad didelis angliakasių atlyginimų
pakėlimas prisidės prie infliacijos augimo ir sulaužys parlamento
nustatytas algų ir kainų kontrolės ribas. Besigindant dėl darbi-
ninkų algų, rinkimų diena vis artėja ir anglies atsargos elektros
jėgainėse vis mažėja. Viešosios opinijos apklausinėjimai rodo,
kad nė viena partija iš dviejų didžiųjų negali būti tikra savo lai-
mėjimu. Ar laimės darbiečiai ar konservatoriai, tas laimėjimas bus
labai nedidelė persvara.

Britanijos gyventojai, klausy-
dami partijos vado Wilsono kal-
bų apie infliaciją, prisimena, kad
prieš 4 metus ta infliacija žy-
dėjo pačiam Wilsonui esant
premieru. Jis kaltina dabartinę
Heath vyriausybę dėl kainų ki-
lmo, tačiau nepasako, kaip jis
mano tas kainas sustabdyti.

Opinijos apklausinėjimai ro-
do, kad trečia didum, praėjū-
siuose rinkimuose gavusi 75%
visų balsų, liberalų partija, va-
doaujama Jeremy Thorpe,
šiuose parlamento rinkimuose
gali surinkti didesnę nuosimtį
balsų ir laimėti daugiau vietų.
Niekas nemano, kad liberalai
gali laimėti parlamento daugu-
mą, tačiau spėjama, kad jie
gaus tarp 15 ir 21 nuosimčio. Ki-
toms partijoms pasidalinus bal-
sus apytlygiai, liberalai gali ta-
pti stipria, balansuojančia jėga, su
kuria laimėtojai bus priversti
sikaityti. Panaši padėtis jau
yra Vakarų Vokietijoje, kur lai-
sievieji liberalai valdo kartu su
socialdemokratais, kurie vieni
negalėjo sudaryti vyriausybės.

Britanijos liberalai laiko save
vidurio partija tarp konservato-
rių dešinėje ir darbiečių kai-
rėje. Liberalai pasisako prieš
kapitalistinius monopolius, kartu
smerkia ir didžiųjų unijų domi-
navimą valstybės reikaluose. Di-
dėli balsuotojų daugumai nu-
sivylus abiem partijom, libera-
lai gali atgauti savo ankščiau tu-
rėtą poziciją.

LONDONAS. — Pomirtinis
skridimas Anglijoje nutatė, kad
48 m. "sveikatos maisto" entu-
ziastas mirė nuo per didelės A-
vitamino dozės. Jis kasdien su-
naudodavo 70 mil. vienėtų vita-
mino A ir dar išgėdavo po ga-
lioną morkų sūnkos. Jo oda bu-
vo šviesiai geltona, kai jis mirė.
Patologai nustatė, kad morkų
sūnka mirusį paveikė panašiai,
kaip alkoholio apnuodijimas —
jis gavo kepenų "cirrhosis".

Sirijoje tariasi palestiniečiai

DAMASKAS. — Sirijoje su-
važiavo Palestinos išlaisvinimo
Organizacijos taryba svarstyti
palestiniečių ateities reikalų. Ar-
tėjant Ženevos taikos deryboms,
reikia nutarti, ar palestiniečiai
derybose dalyvaus ir ko jie rei-
kalauja iš Izraelio.

Kairieji palestiniečių vadai ra-
gina toliau siekti Palestinos val-
stybės, tačiau nuosaikesni orga-
nizacijos vadovai mato, kad Egip-
tui pradėjus derėtis su izraeli-
tais, o ir Sirijai linkstant į de-
rybas, palestiniečiams teks su-
sitaikinti su mintimi, kad Izraelio
valstybė yra ir bus, nes ją
jau pripažįsta ir pačių arabų val-
stybės.

Yra pasiūlymų įsteigti palesti-
niečių valstybę buvusiose Jor-
dano žemėse — Vakariniame Jor-
dano upės krante, Gazos pakraš-
tyje ir El Hamma ruože, prie
Golano aukštumų. Kairieji pa-
lestiniečiai karštai priešinsai to-
kiam negarbingam sprendimui,
kuris paliks Palestinos žmones
trijose teritorijose, sukalduotus,
ne ką geresnėje padėtyje, kaip
pabėgėlių stovyklose.

BUENOS AIRES. — Potvyniai
Argentinoje padarė didelių nuo-
stolių, ypatingai Jujuy Salta ir
Santiago del Estero provincijose.
Sakoma, kad didelė dalis Argen-
tinos medvilnės derliaus bus su-
naikinta, potvyniuose žuvo 60
žmonių, apsemti tabako ir cukri-
nių nendrių laukai, sugriauta
tūkstančiai namų apie 100,000
žmonių buvo evakuota.

Pasitraukęs iš politikos buvęs gyny-
bos sekretorius ir buvęs prezidento
patarėjas Melvin Laird sako, kad jis
neturi jokių abejonių, kad preziden-
tas visai nekalta dėl Watergate skan-
dalo.

PAKISTANAS Į ŠIĄ KONFERENCIJĄ NEPAKVIETĖ BENGALIJOS ATSTOVŲ

LAHORE. — Pakistane penktadienį prasidės svarbi visų pa-
saulio musulmonų valstybių konferencija, kur be arabų valstybių
dalyvaus Indonezija, Iranas, Čadas, Ginėja ir Pakistanas. Suva-
žiavimą sukvietė Pakistano prezidentas Zulfikar Bhutto, kuris
laukia atstovų iš 30 valstybių. Konferencija tęsis tris dienas. Jau
vakar į Lahore suvažiavo nemažai ministerių tartis, kaip būtų
galima atstatyti musulmonų valstybių vienybę. Didžiausią rū-
pestį sukelia musulmoniška Bengalija, kuri įkūrė savo valstybę
iš rytinės Pakistano provincijos ir iki šiol nesutaria su Pakis-
tanu.

Tariasi Pietų Amerikos šalys

MEKSIKA. — Pietų Ameri-
kos ir Karibų jūros valstybės
susirinko svarstyti bendrų klau-
simų prieš konferenciją su val-
stybės sekretoriumi Kissingeriu,
kuris atvyksta į Meksiką ket-
virtadienį. Šie pasitarimai vyks-
ta skirtumų ir nesutarimų dya-
sioje. Argentina ir Brazilija lin-
kusios su Amerika derėtis atski-
rai, Venecuela vengia bet kokių
kalbų apie energijos krizę, Ka-
ribų jūros salos siūlo įtraukti į
darbotvarkę Kubos pripažinimo
klausimą, kurio kitos P. Ame-
rikos šalys vengia.

Konferencija suaukta po to,
kai Kissingeris pernai iškėlė
"naujo dialogo" tarp P. Ameri-
kos ir JAV reikalingumą. Užsienio
reikalų ministrai nutarė
svarstyti su Amerika išvysty-
mo planus, ekonominę JAV pa-
ramą, Panamos kanalo, tarptau-
tines prekybos, didžiųjų tarp-
tautinių korporacijų ir kitus
klausimus.

Kuba yra vietnintelė hemisfe-
ros valstybė, kuri į šią konfe-
renciją nebuvo pakviesta. Ku-
bos komunistinį režimą jau pri-
pažino: Meksika, Peru, Argenti-
na, Barbados, Jamaika, Trinida-
das-Tobago ir Gijana.

JAV ir P. Amerikos ministe-
rių konferencija laikoma neform-
aliu pasitarimu, todėl naujų
deklaracijų ar formalų susita-
rimų nelaukiama. Amerikos ir
Panamos padaryta pažanga de-
rybose dėl naujos kanalo sutar-
ties, atėmė iš šio suvažiavimo
paskutinę aštresnę temą, todėl
nelaukiama nei karštų ginčų.

Unijų vadovybė reikalauja teismo

BAL HARBOUR. — Flori-
doje susirinkę Amerikos darbo
unijų federacijos vadai paskelbė
reikalavimą, kad prezidentas Ni-
xonas būtų Atstovų Rūmų ap-
kaltintas dėl savo vaidmens Wa-
tergate byloje. "Tai vienintelis
kelias, kuriuo Amerikos pilie-
čiai sužinos teisybę", sakoma nu-
tarime, kurį priėmė 21-1 balsais
federacijos taryba. Tik vienas
jūrininkų unijos vadas Paul Hall
balsavo prieš rezoluciją.

Rezoliucijoje prezidentas Nixo-
nas kaltinamas atsakymu būti
atviru su amerikiečiais, ku-
riems jau nusibodo apgaulė, pa-
neigimai ir užsispyrimas. Joks
prezidentas visoje Amerikos is-
torijoje nebuvo toks nepatiki-
mas, todėl reikalingas senato su-
aukščiausiojo Teismo pirminin-
ku teismas, sakoma pareiškimė.

Kalbėdamas su spaudos atsto-
vais federacijos pirmininkas įdo-
miai aptarė skirtumą tarp re-
cesijos ir depresijos. "Recesija
yra kai mano kaimynas nebūtu-
ri

Pakistano prezidentas Bhutto
nepakvietė Bengalijos, nes jis
tol jos nepripažįsias, kol Ben-
galija planuos teisti 195 pakis-
taniečius, kurie karo metu pa-
teko į nelaisvę. Jie bengalų kal-
tinami už karo metu nusikalti-
mus, už bengalų priespaudą. Has-
san al Tohamy, Islamo sekreto-
riato generalinis sekretorius,
pareiškė, kad Bengalijos dalyva-
vimą galima būtų išspręsti per
minutes, jei Bengalija pareikš-
tų, kad ji neteis suimtų pakis-
taniečių, kurių tarpe yra aukšti
buvę Rytinio Pakistano parei-
gūnai. Pakvietimą Bengalijai
būtų galima pasiūlyti tik sutikus
Pakistano prezidentui, kuris ne-
rodo noro nusileisti.

Indonezijos užsienio reikalų
ministeris Adam Malik irgi bān-
do išspręsti Pakistano-Bengali-
jos nesutarimus. Jis pareiškė
viltį, kad Bengalijos atstovai
kartu su visais penktadienį mel-
sis Alachui.

Konferencijos uždaviniai ne-
aiškūs. Kalbama apie Vidurinių-
jų Rytų problemas. Musulmonų
valstybės vieninai reikalau-
s, kad Izraelis pasitrauktų iš Ry-
tinės Jeruzalės dalies ir atsta-
tytų palestiniečių teises Izraely-
je. Bus paliestas ir naftos boi-
koto klausimas. Neturtingos
musulmonų dominuojamos šalys
norėtų gauti iš turtingų naftos
valstybių didesnę ekonominę pa-
ramą.

Kissingeris baigė derybas su arabais

WASHINGTONAS. — Egip-
to ir Saudi Arabijos užsienio rei-
kalų ministrai įteikė valstybės
sekretoriui Kissingeriui formu-
li arabų pasiūlymą Sirijos-Izra-
elio karo paliaubų reikalui. Šiam
pasiūlymui pritarė ir Sirijos
bei Alžiro prezidentai, kurie pra-
ėjusią savaitę tarėsi Alžire.

Po visos eilės susitikimų su
arabu ministrais, Kissingeris
pareiškė viltį, kad greit bus ga-
lima testuoti taikos derybās. Val-
stybės departamentu pareigūnai
baneigė spaudoje pasirodžiusias
žinias, kad arabai nevieningi,
nes jie atskirai matėsi su Kis-
singeriu. Po eilės pasitarimų at-
skirai su Egipto Fahmy ir Sau-
di Arabijos Saqqaf, sekretorius
Kissingeris posėdžiavo su abiem
kartu. Įteikę formalius arabų
pasiūlymus, ministrai išvyko į
Pakistaną, kur vyksta musul-
monų valstybių konferencija.

Vakar abu ministrai ir Kis-
singeris nuvyko pas prezidentą
Nixoną, kuriam pranešė apie pa-
darytą pažangą.

LIMA. — Gen. Manuel Odria,
buvęs Peru prezidentas nuo 1948
iki 1956 metų, mirė 77 m. am-
žiaus nuo širdies priepuolio.

darbo, o depresija. — kai aš pats
esu bedarbis", pasakė George
Meany.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKTN. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

XI JI METAI

NR. 8 (447)

JŲRŲ SKAUTININKAI SU LIET. SKAUTŲ ĮKŲREJU.

susitike Jubiliejinėje Stovykloje. Iš kairės: j. s. D. Kižys, j. v. s. A. Gasparienė, v. s. P. Jurgėla ir j. v. s. V. Petrušauskas.

Klaipėdos kovų dalyvis v. s. V. Tallat-Kelpša

IZIEBĖ LAIVE SIMBOLINĖ UGNELE

Klaipėdos atgavimo sukaktuvės Chicagoje

Klaipėdos atgavimo 51-mą sukaktį Chicago jūrų skautės ir jūrų skautai paminėjo iškilmingoje sueigoje sausio 13 d.

Iškilminga buvo ši sueiga ne tik savo turiniu ar pravedimu, kiek ypač progai tinkamu aplinkos paruošimu, kurio dėka dalyviai pasijuto esą Klaipėdos uoste, o ne kuklioje Jaunimo centro apatinėje salėje. Tarpautinio vėliavų kodo ir tinklų fone kilo didžiulis Klaipėdos miesto herbas, prieš kurį realistiškai improvizuotame laivo denyje tvarkingai rikiuotie stovėjo pareigūnų pasižyminties Nerijos tunto dūrytės.

Improvizuotąjį laivą iš trijų puslų supo Nerijos tunto jūrų skautė ir Lietuvos tunto jūrų skautų gretos, o salės gale — gausūs būrys tėvelių ir svečių.

Stebint gausias sesių eiles, ypač gražų būrį dailių gintarių, buvo pasigirsta šauniųjų Lituanicos tunto jūrų budžių ir žvilių bebrūkų.

Docmanui švilpinti švilpuku, denio stieban pakilo vimpilas. Gintarė Dalia Maciukevičiūtė ir E. budys Mindaugas Mikutaitis, pritariant Lituanicos tunto jūrų broliams. Darniai skambėjo visų dalyvių giedamos giesmės, gitarų skambesio palydimos. O mišų auka — gintara ir sesių austa į josta, vandenį ir vyną sesės ir broliai čijo ant altoriaus.

Po mišų, iškilmingai sueigos daliai į denį buvo pakviesta rajono vadovybė, atsilankę tunti-ninkai ir kiti svečiai.

Įnešus vėliavą, sugiedotas Tautos himnas ir perskaityti Nerijos tunto "Ventės" ir "Nidos" laivų įsakymai. Keturios jaunū-tės kandidatės — Vida Gaureliū-tė, Alytė Gražytė, Laura Jakš-taitė ir Ramona Skirpstūnaitė davė būryčių žodį ir buvo tunti-ninkės

paruoštos pirmajais, di-džiulėje jūros kriauklėje su-vilgytais kaklaraisčiais, ku-rių galuose susijaudinusios mamytės įrišo Gerojo Dar-belio, o laivo globėja Tėvy-nės Ilgesio mazgelius.

Darbočiai nūrytel. Lydyai Ei-tytytel. Iškilmingai visus jaun-škaites programos reikalavi-mų buvo įteiktas Lakštingalos

DALIS IŠ ŠIMTO CHICAGOS "AUROS VARTŲ" TUNTO PAUKŠTYTŲ.

dalyvavusių šiemetinėje savo šventėje. "Birutė", "Jurgėla" ir "Saulėlydys" draugovės su vadovėmis š. A. Baskute, psl. N. Ilginyte, š. J. Namikaitė ir v. s. L. Jaučiūte.

D. Vakarės nuotr.

mėn. 3 d. suruošė paukštytėms linksmą ir įvairią šventę.

Gausiam būriui tėvelių ati-džiai stebint į Jaunimo Centro žemutinę salę su skambia daina įžygiuoja "Sesupės", "Dubysos", "Vilijos" ir skautėjų kandi-datė "Mirgos" draugovės. Su pasididžiavimu šypsena jų lau-kia tuntininkė s. E. Šalkūnienė, "Kernavės" jaun. skautėjų sky-riaus vadovė s. J. Mikutaitienė.

Komandą veda jaunutė vado-vė psl. Laura Daugvilaitė. Sklan-džiai nuskamba draugininkių ra-portai — paukštytės pristatomos tuntininkei, kuri su skautiška ši-luma ir meile savo tunto jauniau-siom jas sveikina, linki gražiausios nuotaikos ir džiaugsmo dar-be ir žaidime. Seka šventės da-lyvių pristatymas sesei Miku-taitienei. Savo žvilgsniu, šyp-sena ir mostu ji apjungia visas, nuoširdžiai išreiškdamas savo su-sidomėjimą. Jos žodžiai skirti visiems šventės dalyviams — paukštytėms augti, stiprėti, to-bulėti savo sumanymų vadovių prieglobstyje, o vadovėms ir tē-veliams būti kantriems ir ištver-mingiems ugdati linksmas; bet ir vikrias ir išradingas paukšty-tes, kurios ateityje eis visų mū-sų pramintais takeliais.

Frie vėliavos rikiuojasi eilutė jaunaisių "Kernavės" sesučių. Su ryžtu širdelėse, kad ir dre-bančiu balseliu išreikštų, nu-skamba jaunėsiųjų skautėjų įžo-dis. Su pagarba būčiuojame vė-liavą — sesė Dirvonienė užriša gerojo darbo, o Mamytės Tė-

vynės ilgesio mazgelį. Šiame mo-mente susilieja tiek daug savo-ky; sujungiami ir šeima ir or-ganizacija, miltė artimui su mei-le tolimajai Tėvynei. Džiaugiasi draugovės savo naujom narėm: sveikiname, dalinamės dovanelė-mis, segamės po gelytę!

Tačiau ne vien tik prieaugliu tenka pasidžiaugti. Štai "Duby-sos" d-vė atsisveikina su savo sesėmis, kurios tinkamai pasiruo-šę iškeliauja į skautėjų kandi-datė "Mirgos" d-vę. Kelionė sim-boliška — ant akių užrišami rau-doni kaklaraisčiai. Drauginin-kės vedamos, jos suka ratelius po salę, kol pagaliau patenka į laukiantį "Mirgos" ratelį! Svei-kinimai, dovanėlės, daina... ir dar vienas paskutinis žvilgsnis bu-vusios draugovės link...

Sparčiai renkamės pusratin. Kiek čia šokinėjimo ir links-miausios įtampos. Žaidžiame miklumą ir sumanumą iškelian-cius žaidimus; skamba dainelės; tarpus kiekviena draugovė pa-sirodo su savo įmantriausiom meninėm pajėgom. Salėje skam-ba juokas, krykštavimas, iš ne-kantrumo trepsio kojelės, ploja begalė jaunų rankučių! Rodos niekas net ir nemano šį džiaugs-mą nutraukti!

Bet... pasigirsta sesės Lauros švilpukas. Nurimysios stojame ratan. Sese Eleonora Šalkūnienė naujausiom paukštytėm ir naujai psl. Laurai Daugvilaitėi įteikia po Lietuvos gintarėlį. Rimtai ir nuotaikingai nuskam-ba tradicinė "Ateina. Naktis". Iki pasimatymo! Pabyra paukš-tytės po salę pasidžiaugti vado-

vių parūpintais saldainiukais ir sausainiais. Dar kartą greitais "sudiev" vadovė ir namo — pil-nom kernavietiškos šilumos ir kų tik išgyvento džiaugsmo šir-dukėm.

R. B.

VEIDAI IR DARBAI

★ Po ilgo nesimatymo renka-si Chicago skautininkai. Pra-nešame, kad 1974 m. vasario 24 8 val. p. p. kviečiama Jaunimo Centre (203 kamb.) Chicago Skautininkų ramovės sueiga, ku-rijoje bus Lietuvos Skautų Sąjun-gos aktualiaisiais reikalais ir ra-movės valdybos pranešimai, ra-movės valdybos rinkimai ir kiti reikalai.

Maloniai kviečiame seses ir brolius skautininkus gausiai su-eigoje dalyvauti.

Ramovės valdyba

★ Chicago skautėčių Kaziu-ko Mugė įvyks sekmadienį kovo 3 d. Jaunimo Centre. Atidary-mas — 10 val. ryto. Šiomet ati-daryma ves Kernavės skautėčių tuntas. Mugėje dalyvaus visi keturi Chicago tuntai ir akade-mikai. Šių metų mugėje numa-tyta daug naujovių ir įvairybų.

LITUANICOS TUNTAS "SKILTIS" TEBETURI

Pasirodė po kelių metų pertraukos

Eilę metų Chicago Lituanicos tunto skautų redaguojamas ir leidžiamas laikraštėlis "Skiltis", jo redaktoriams užaugus ir iš-važinėjus po įvairius universite-tus, kuriam laikui nustojo ejęs. Šio įdomaus leidinio pasigedo ne tik jaunesnį tunto broliai, bet ir vyresnįjį skautininkai ir tun-to veiklą sekančioji visuomenės dalis. Sausio 13 d., Lituanicos tunto sueigos dalyviai buvo ma-loniai nustebinti "Skilties" 17 nr. pasirodymu.

Naujoji "Skiltis" — 35 psl. laikraštėlis, patrauklus išvaizda ir įdomus turiniu. Laikraštelyje daug nuotraukų iš įvairių Litua-nicos tunto gyvenimo įvykių. Gerai atlikti piešiniai ir vin-jetės. Turinys labai įvairus — randam čia ir rimtą pašnekesį su s. Valafkaičiu (apie Litua-nicos tunto įsisteigimą ir veiklą prieš 20 metų, ir įvairias stovyk-linio gyvenimo nuotrupas, bei iš-kylių nuotykius. Randama gal-vošūkių, poezijos. Įdomūs hu-moristinio pagrindo laikraštėlio skyriai — "Skautavimas yra...", "Skelbimai", "Žodynas", "Brolis Salotas" ir kt. Supažindinama su pasikymėjusiu Lituanicos tunto skautu ir Brazilijos skautais. Re-dakciją sudaro gan didelis re-dakcinis kolektyvas.

Atgimusiai "Skiltiai" linkėti-na sėkmės ir, nebeimant ilgesnių "atostogų", reguliariai išeiti. Ki-tas numeris numatomas išleisti šv. Jurgio šventės proga — ba-landžio mėn.

Visi raginami pakviesti mugėje atsilankyti savo gimines, drau-gus ir pažįstamus.

★ Prez. A. Smetonos jūrų bu-džių sueiga įvyks penktadienį, vasario 22 d., 7:30 val. vak. Jau-nimo centre. Visi nariai kvie-čiami dalyvauti.

★ Lituanicos skautai kal kų pamiršo. Baigiamė ruošti Ka-ziuko mugę. Pastebėta, kad yra dar skautų, užmiršusių atnešti dovanas tunto laimėjimų lenty-nai. Raginame visus įteikti savo dovanas draugininkams vasario 21-tos dienos sueigoje. Neatne-si vartotų ir senų daiktų.

★ Jaunuoliai kviečiami į jū-rininkus. Visi buvę jūrų skau-tai, skautai ir neskaute, bet jūrinių skautavimu bei vandens sportu besidomį lietuviai jau-nuoliai (nuo 17 m. amžiaus), yra kviečiami įsijungti į Lituanicos tunto jūrų budžių kandidatų vei-klą. Kreiptis į j. ps. Ričardą Kuntsmą tel. 964-3184 arba atsilankius į sekančią sueigą, ku-ri įvyks sekmadienį, vasario 24 d., 11 val. ryto, Jaunimo Centre.

★ Vasario 16-tosios minėji-mas Toronte. Iškilminga "Satri-jos" ir "Rambyno" tuntų Vasa-rio 16 sueiga įvyko vasario 3 d. L. Namuose. Vadovavo v. vl. V. Keturakis. Žodį tarė Lietuvos gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas. Rajono vadas v. s. K. Batūra va-dovavo skautininko įžodžiui, ku-ri davė G. Kalinauskas. Suvaidin-tas B. Naujalis parašytas ir S. Šarkutės paruoštas (talkinant sk. vyčiams) tėvynės vaidelis. Jį atliko P. Šarkutė ir S. Valiū-naitė. Tėvų k-to ir Birutės dr-vės paruoštos kavutės metu buvo ro-domos X Romuvos stovyklos skaidrės, kurias paruošė s. G. Stanionis. Sueigoje gėlemis ap-dovanoti kūrėjai-savanoriai. Jo-je taipgi dalyvavo tautinių gru-pių reikalams vadovas Ozols.

★ Juozė Augustaitytė Vaidiū-nienė ekrane. Chicagoje Litu-avių foto archyvas rodė kun. A. Kezio filmą "Juozė Augustaity-tė-Vaidiūnienė".

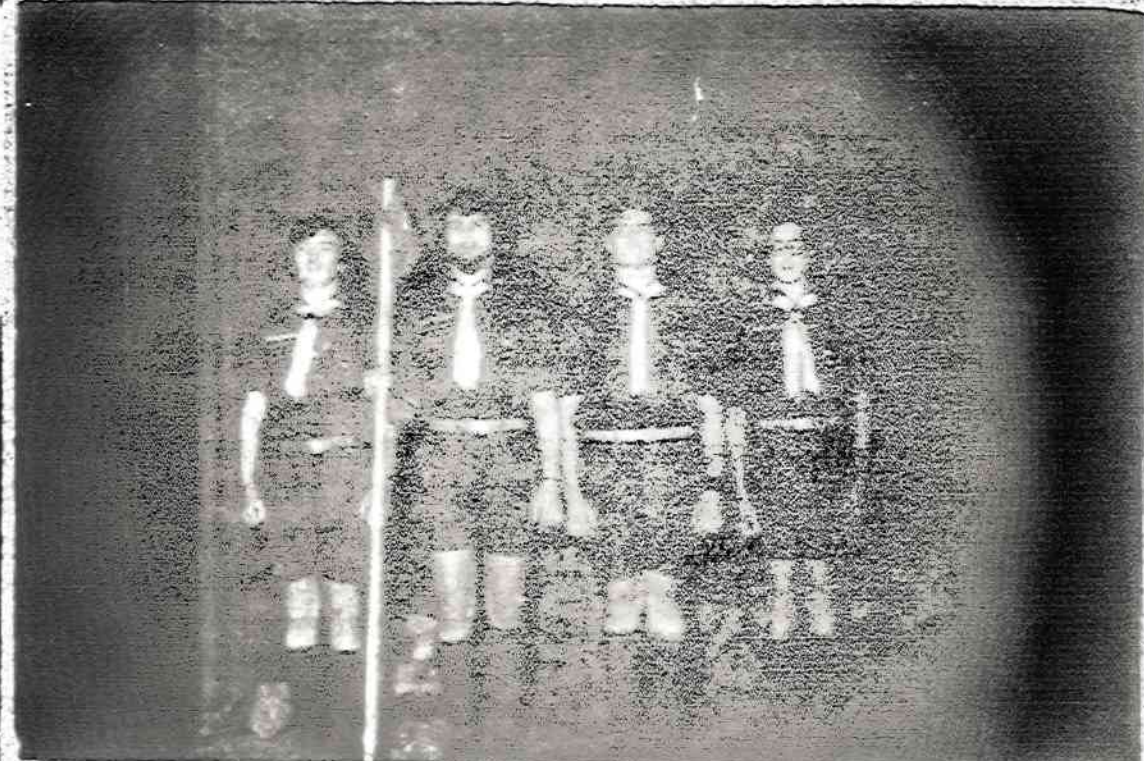
KAIP KEPTI ŽAGARELIUS

pernykšėje Bostono Kaziuko Mugėje demonstravo skautų Grandies p-ks Vyta. Eikinas ir Pr. Šimkus. O žiūrėti? ps. Bričkaus nuotr.

Buvusios Lietuvos Skautėjų Se-serijos Vyr. Skautininkės ilgo gyvenimo mintys spalvotame ek-rane prabėgo trumpa minute. Filmui pagrindas buvo imtas iš 1972 m. Chicagoje suruošto jos knygos "Rūpestis" pristatymo.

Filmo pradžioje sesė Vaidiū-nienė skautininkių būryje pasi-rašo knygoje. Toliau skautinin-kės N. Užubalienė, H. Plausinai-naitienė, S. Jelionienė ir J. Mi-kutaitienė pristato ją kaip po-ėtę, mokytoją, skautę ir tautinių šokių Lietuvos mokyklose, pra-dininę, populiarioją. Gi sa-vame kambaryje v. s. J. Vaidiū-nienė kalba apie savo kūrybą — "tai mano minčių dienoraštis, tiksliau sakant laikoraštis", kal-ba apie lietuvių mokytoją, mini lietuvių tautinius šokius, apie skautybę — "ji gali išauklėti do-rą asmenybę..."

Salia to, kad yra džiugu ma-tyti Seserijos Vyr. Skautininkę filmų serijos "Dvylika" tarpe, filme jautiamas skubumas: ne-parodoma J. Vaidiūnienė, kaip pirmoji lietuvių tautinių šokių populiarioja, ir, svarbiausia, kaip kūrėja.

LITUANICOS TUNTO "MISKO BROLIŲ" KETVERTUKAS,

pasiruošęs sceniniam pasirodymui.

G. Placko nuotr.

Party Pants!

Wide legged, dressy and ultra comfortable, that's the pants look for the holidays. Fun is what it's all about... and it's reflected in the new freedom of fashion advocated by career girls and homemakers alike.

DR. VYDŪNO GYVENIMAS

Vydūnas, t. y. Vilijus Storosta, šio pasaulio šviesa išvydo 1868 m. kovo mėn. 22 d. Jonaičiuose prie Šyšos, netoli Šilutės. Jo gimimo diena buvo sekmadienis. Gal būtų, dėl to tėvai ir buvo be- skirę jį kunigo luomui. Tačiau likimo buvo kitaip nuspresta.

Iš mažens Vydūnas buvo li- guistas ir silpnas. Vėliau labai greit apalpdavo susižeidęs ar- ba ko nors užvalges. Tarp 10 ir 12 metų jis pergyveno kalbų ko- vą, nes buvo tada ten kalbama lietuvių ir vokiečių kalba. Jo motina jį nuolat mokė, kad savo tėvų kalbos, savo kilmės gėdy- tis egalit tik žmonės be garbės ir teisingumo jausmo. Tokie ir pa- našūs motinos pamokymai Vy- dūnui labai sustvirtino. Jis pradėjo jausti, kad lietuvių kalba yra tikrai graži ir verta ja kal- bėti. Pagaliau jis pradėjo pažin- ti ir savo gyvenimo uždavinį: ne- sigėdyti savo kilmės ir trokšti lietuviškumui garbės.

Dar jaunas būdamas, Vydūnas labai mėgo muziką. Namuose bu- vo rojalis, pianinas bei kiti mu- zikos instrumentai. Vienas tės- vų draugas padovanojo arfą — Vydūno didžiausią svajonę.

Be muzikavimo įvairiais in- strumentais, namuose, buvo ga- na daug ir giedama. Jaunučiai broliai ir seserys, Vydūnui va- dovaujant, sudarė net ir mišrų choralį.

1883 m. Vydūnas atsiskiria nuo šeimos ir jos tradicijų. Pra- sideda mokslo metai — viduri- nioji mokykla Pilkalnyje ir Ra- gainės mokytojų seminarija. Abiejose minėtose mokslo įsta- gose jis išsiskiria iš kitų savo ypatingais dvasios gabumais. Jis ne tik buvo priskiriamas prie ge- resniųjų mokinių, bet ir buvo pats geriausias.

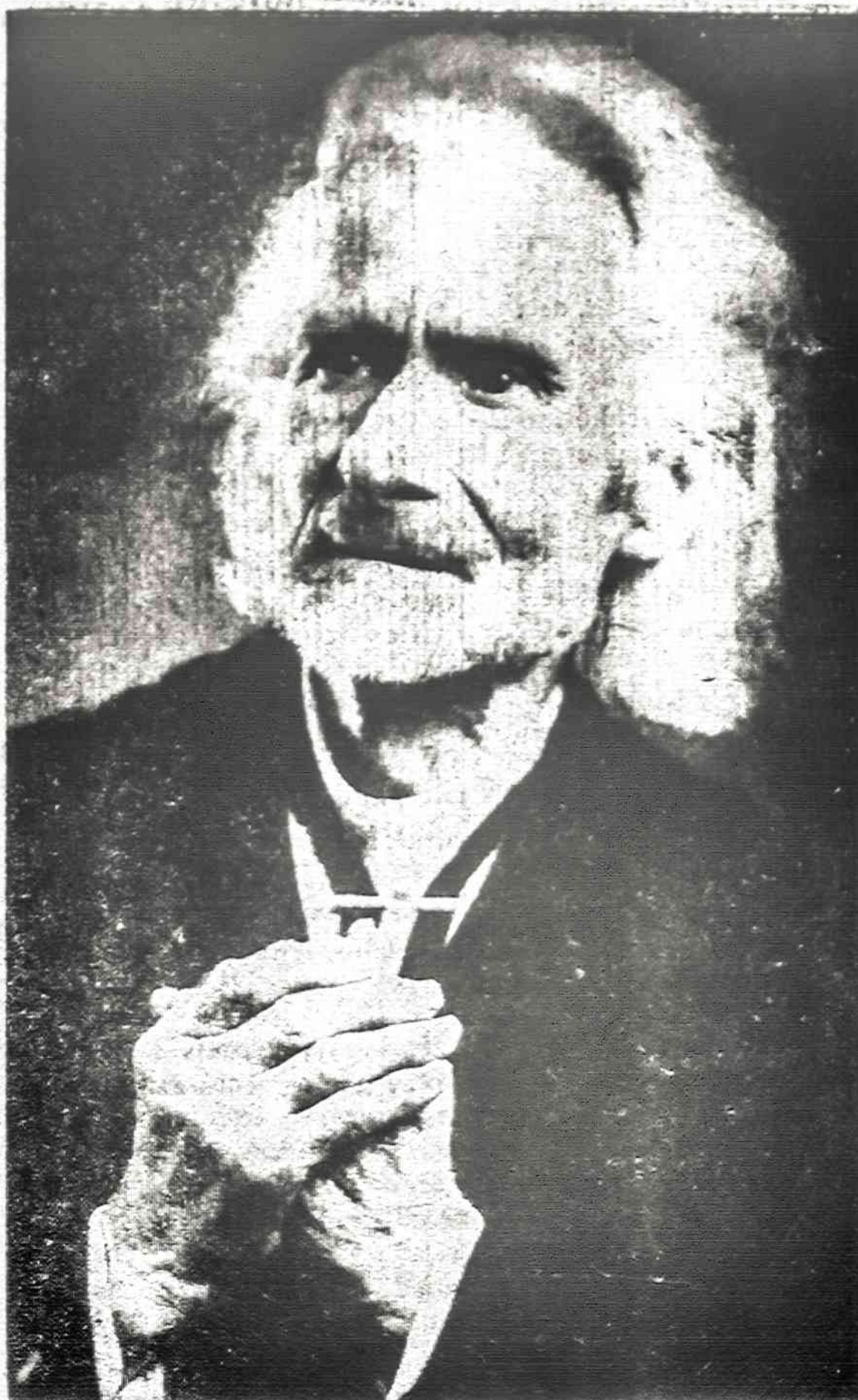
Tačiau jo sveikatos stovis pra- dėjo labai blogėti. Atsirado džio- va su plaučių kraujavimu. Buvo manoma, kad, net nē-nebaigus se- minarijos, jam reikės jau mirti. Tačiau didelis jo užsispyrimas nepasiduoti mirtčiai, higieniškas gyvenimas, ilgai pasivaikščioji- mai ir mankštos padėjo jam at- sigauti.

1888 m. išlaikęs seminarijos kvotimus, jis buvo paskirtas liau- dies mokytoju Šilutėje, o vėliau Kintuose. Ypatingai Kintai dau- geliu atžvilgiu jam priminė tės- vų namus ir aplinką. Didelė gi- ria jį vėl priartino prie gamtos ir jos paslaptingo gyvenimo. Čia dabar galėjo ramiai ir sodriai plėtotis tėvų namuose sukrauti dvasios pumpurai ir gabumai.

Kaip jau minėta, Vydūnas bu- vo silpnos sveikatos. Atsitolini- mas nuo tėviškės ir jos gyven- mo formos ir čia neapsiėjo be ža- los kūniui. Jis suprato, kad pa- prastas maitinimosi būdas ne- galėjo laiduoti jo fizinio išsila- kymo. Todėl jis pasirinko ypa- tingą maitinimosi formą — ve- getarizmą. Jo jis griežtai lai- kėsi iki mirties.

Kintuose jis susipažino ir vė- dē mokyklos vedėjo svaine — Klarą Kochaitę. Tai įvyko 1881 m., kai Vydūnui buvo 23 metai.

Norėdamas išplėsti savo dvasios horizontą ir įsigyti tam tik- rų teisių ir privilegijų, jis pasi- švenčia studijoms. Jis studiuo-

DR. VYDŪNAS (1868—1953)

ja Greiswaldo, Hallės ir Leipci- go universitetuose. Greifswalde jį giliai patraukė prof. Schuppe su mokslo apie sąmonę ir dorovę. Iš jo filosofiško aiškinimų jis iš- siaugina visą savo gyvenimo ir pasaulio supratimą. Šis laikme- tis turėjo lemiamos reikšmės Vy- dūno pasaulėžiūros raidoje. Tuo laiku susikristalizavo ir visas jo filosofiškas mąstymas.

Apie 1890 metus Vydūnas pra- deda rašyti lietuviškus straips- nius „Naujojoje Lietuviškoje Ceitungeje“. Jam reikėsi vil- tis, kad lietuviškumui pradeda augti naujas amžius. O tą viltį jame ypatingai ugdė tėla p-lė Marta Raišiukytė. Ji, tarp kit- ko, vienoje „Birutės“ draugijos suruoštoje šventėje už pasidar- bavimą dėl lietuviškumo jam įteikė pirmą pagerbimo ženklą — laurų vainiką su lietuviškų spalvų juostomis.

Dabar Vydūnas pradėjo skel- bi lietuviškumo garbę giesmėmis, dainomis ir rašto veikalais, o Marta Raišiukytė atsistojo ša- lia jo kaip vyriausioji skatinto- ja ir padėjėja.

Savo kūryba, savo raštais, vai- dinimais ir nesuskaitomais pa- rengimais bei šventėmis Vydū- nas prisidėjo prie to, kad Mažo- sios Lietuvos atbudimas tapo tik- ru tautos kultūros atbudimu, ku- ris vyko ramiu ir drausmingu vyksmu. Visas Vydūno veiki- mas reikšėsi ne revoliucija, bet evoliucija, ne grovimu, bet pa- žanga ir tobulėjimu. Tat jo 50 metų sukaktuves 1918 m. pa- minėjo net vokiečių spauda. Ne vien tiližiškai laikraščiai rašė apie šį žymų Maž. Lietuvos kul- tūrininką, bet ir tolimesni, ku- rie dėjo ir jo atvaizdus (Berli- ner Illustrierte Zeitung, Ham- burger Illustrierte Zeitung, Die Woche ir kiti).

Po Klaipėdos krašto prijun-

gimo prie Lietuvos lietuviškoji veikla Pietnemunėje pasikeitė radikaliai neigiamon pusėn. Vis daugiau ir daugiau ten pradėjo reikštis neapykanta prieš bet ku- rią lietuvių kultūrinę veiklą. Ir čia vokiečių nenuoramos ieškojo Vydūno asmenyje lietuviškumo pažeminimo.

Pvz., 1932 m. įtūzusi vokiečių minia, daugiausia vidutinio luo- mo žmonės, aukštesniųjų mo- kyklų mokiniai, prie kurių pri- sidėjo net ir mokytojai, įsiver- zia į lietuvių namus. Ten vykusį paskaita tudėjo būti sutrumpin- ta. Kai po paskaitos Vydūnas išėjo į gatvę, atrodė, kad minia nori jį suplėsyti. Apsuptas poli- cininkų, apsiaustas reikančios, šelstančios ir spaudančios mi- nios, Vydūnas turėjo eiti per visą miestą namo. Vienas mes- tų akmenų jam skaudžiai pramu- šė galvą. Ir kas tada galėjo tikėti, kad staiga žmogus per- sekiojamas ir niekinamas tik dėl to, kad drįsta prisipažinti pri- klausas savo tautai ir noris li- tuviškumui garbės.

Knygoje „Sieben Hundert Jahre deutsch — litauischer Be- ziehungen“ jis pirmą kartą rea- guoja į įtūzios minios neapy- kantos šėlimą. Nors ir iš visų pusių skardėjo grasinimo aidai, nors smurtas tykojo iš pakam- pių, bet pasiryžėlis Vydūnas ne- nusileidžia. Knygoje jis atiden- gė kilnios šviesos spindulį ir ti- kėjo, kad jis praskaidrins užnuo- dytą atmosferą.

Bet tai jam nepasisekė. Įrišta ir dar neįrišta knyga vokiečių vietoje tapo sunaikinta. Tačiau nežiūrnt visokių sunkumų, kiek leido sveikata ir sunkios veiki- mo sąlygos, Vydūnas ir toliau vadovavo lietuvių kultūrinei vei- klai. Pvz., nebūtų pilnutinės Jo- ninės Rambyne, jei neatvyktų Vydūnas ir jo choras.

Kaip daugelio mūsų tautiečių, taip ir Vydūno neaplenkė skau- dus mūsų tautos likimas. Prasi- dėjo Antrasis Pasaulinis karas, kurio išdavoje teko ir Vydūnui skirtis nuo savo pamėgtosios tė- viškės. Rūsų frontui artėjant, jis 1944 m. spalio mėn. 2 d. pa- skutinį kartą Tilžėje. Nuo tos dienos jis bėglys, kaip ir daugelis iš mūsų.

Neu Kuhren'e belpant į laivą, Vydūnas tapo nustumtas į jūrą. Jį išgelbėjo keli jūrininkai. Po- meranijoje jį apiplėšė rusų ka- reiviai. 1946 m. jį užpuolė ir apiplėšė lenkų kareiviai. Nega- na to jie Vydūną mušė, kol jis pargriuvo. Jam pargriuvus, jie jį spardė kojomis, kad atsikel- tų. Atsikėlus, jį vėl pardušė

Gen. Raštikio atsiminimus, skaitant

Antano Petrausko „Naujie- nose“ Vasario 14 d. Nr. 38 straipsnį dėl Augustino Volde- maro reikėtų dar tikrais mano paties patyrimais papildyti

Papildydamas Antano Pe- trausko mintis apie gen. Stasio Raštikio atsiminimus, čia pa- tiekiu vien tik apie Augustino Voldemaro paskutinę būitį, kad jam buvo įsakta iš Platielių persikelti į Zarasus, pas savo pusbrolių A Voldemarą, Lietu- vos Banko direktorių. Tą vis-

ant žemės. Taip jie jį kankino dvi valandas.

Vargais negalais Vydūnui pa- galiau pasisekė pasiekti Vaka- rus. Ten buvo kita tvarka, ir jis tuoj buvo paguldytas į ligo- ninę. Sužinoję, kd Vydūnas Va- karuose, ten gyveną lietuviai stengėsi jam padėti ir globoti, kiek tik įmanydami. Vydūnas vėliau rašė, kad lietuvių nuosir- dumas ir jam pareikšta pagarba jį labai gaivinus ir suteikusi jam jėgų greičiau pasveikti ir atsigausti.

Žinomo Vydūno gerbėjo Krau- so pastangomis, Vydūnas apgy- vendinamas Detmoldo miestely- je. Ten jis vėl jautė ramybę, daug rašė ir skaitė paskaitas.

Paskutiniams gyvenimo metais jis vis skubėdavo. Sakydavo, kad jam jau daug laiko nebelike... Dažnai pabrėždavo: „Kažin kaip ilgai kūnas dar klausys. Jis kar- tais nenori jau klausyti, bet aš jį priverčiu atsikelti, klausyti“. 1953 m. vasario 20 d., po trum- pos ligos, Vydūnas atsiskiria su šiuo pasauliu.

„Ar rado Vydūnas atgarsio lietuvių tautoje?“ — kartą vi- name straipsnyje klausė miręs Maž. Lietuvos žurnalistas Jaku- žaitis. Jis ten pat atsako, kad tikstančių lietuvių širdyse su- liepsnojęs vyduniška taurumo šviesa niekad neugės. Šviesa iš Mažosios Lietuvos, t. y. Vydūno šviesa, šviečia visai lietuvių tau- tai ir mūsų visų linkėjimas tu- rėtų būti, kad ji šviestų dar la- biau ir kad atsirastų vis daugiau širdžių, kurios tą šviesą neštų tolyn, sėkmingai nugalėdamos laiko ir tolio skirtumus. (E)

Liet. Pajūris Nr. 1

ka smulkiai žinau ir savo pa- varde patvirtinu.

Augustinas Voldemaras gy- veno Zarasuose 1931 metais sa- vo pusbrolio bute, Lietuvos Banko Zarasų skyrių. Gyve- no su žmona prancūze ir turė- jo įsūnytą Jurgį Voldemarą, su kuriuo Zarasų gatvėmis dvi- račiais „skraidydavome“.

Prie A. Voldemaro apgyven- to buvo visuomet stovėdavo pa- sienio policininkas. Priešais Lietuvos Banko namus, skersai gatvę, žydo viešbučio antrame aukšte visuomet būdavo du Lietuvos Saugumo D-to sargai, mano geri kolegos; vienas ju- tai Lakštutis, dabar gyvenęs Cicerio, o kitas — J. Dainelis (nežinau kur jis...)

Po pietų Voldemaras su žmo- na vis išeidavo pavaikščioti de- šiniuoju saligatviu Ukmergės plento, šalia bažnyčios. Jiedu kalbėdavo prancūziškai. Eida- vo iki antro Zarasų parko-sodo ir grįždavo atgal. Paskui juos kokių 30 metrų atstu eidavo pasienio policininkas su šautu- vu ant peties. Sargai eidavo bulvaru; su jais susitikdavom ir plepdavom.

Datos nepamenu, bet žinau, kad buvo vasara. Į Zarasų daž- niausiai žaidžiamą erdvį fut- bolo aikštę, nuo miesto gal 1½ km., atbirzgė lėktuvais ir toj aikštėj nusileido. Gal už 20 minučių prie Lietuvos Banko sustojo automobilis. Netrukus tan automobilin išėjo Aug. Vol- demaras, jo žmona ir auklėti-

nis Jurgis. Sargai ir aš matėm. Sargai susiskambino su Kau- nu, o po kiek laiko įvyko į Kauną. Automobilijje buvo trys jauni Lietuvos karininkai.

Tam perversmui vadovavo aviacijos karininkai. Majoras Mačiuka, privatus lakūnais, kaip geriausias civ. aviatorius Pyragius ir kt.

Voldemaro parvežimas lėk- tuvu iš Zarasų nepasisekė. Tegul tęsia A. Petrauskas, gal aš papildysiu.

Juozas Gaigalas.

Medus geras vaistas

Airdale gen. liginės York- shire, Anglijoje, daktaras Robert Blomfield savo straips- nyje Amerikos gydytojų sąjun- gos žurnale tvirtina, kad medų medus nudeginamų ar išip- vimams yra geresnis vaistas ne- gu visokie antiseptikai.

„Medų dėk tiesiai ant žai- zdos ar nudegusios vietos. Var- tok medų nesvarumams iš žai- zdų išvalyti. Juo medus sveres- nis, juo žaizdos gijimas grei- čiau vyksta. Pats geriausias me- dus yra staciiai iš kėrio ant tvarsčio arba staciiai ant žai- zdos, pataria Dr. Blomfield. Dar neišaiškinta dėlko medus gydo, bet spėjama kad dėl to kad medus greičiau džiovina žaizdas ir skatina organizmo savisaugos mechanizmą.

„Antiseptikai tik sukelia cheminę iritaciją ir skausmą priverčius, juos vėčiau reikia išmesti pro langą“, pataria dr. Blomfield.

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR „NAUJIEŖOSE“ su DIDELĖMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietals viršelias, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštals viršelias tik \$2.00.

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS. Kelionės po Europą išpūžiai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.

Gelima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį.

NAUJIEŖOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstanti sniegą liepia žaizdai išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkašo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdų ir garų te- šukius. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizdžiuose svajoja, juokauja ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis - Vaidilūnė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio for- mato, 128 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kūleninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Burkų Juzė, EILERASČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLUDI - LIODI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvietintas lietuviškas senovės laikais; su autorius iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko „Anykščių Šilelis“ vertimas. 42 psl. \$2.00.
9. Balyz Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagaitis, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrini- liai, 92 psl., \$1.00.
13. Petras Sagaitis, PLAUK. MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Grudis, AUKONOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl., \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR EIVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BUK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienu raštinę arba užsakyti paštu, pridėdant čekį ar piniginių orderį.

NAUJIEŖOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuotimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or- derį tokiu adresu:

NAUJIEŖOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka di- delius darbus. Pirmia, jie padeda jums pa- siekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės ben- druomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mē- nesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM
7½%	\$5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY
6¾%	\$5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY
6½%	\$2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6106.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsienio:	
Metams	\$25.00
pusei metų	\$14.00
vienam mėnesiui	\$3.50
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderu kartu su užsakymu.	
NAUJINIŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Naujienos sulaukė 60 metų

Šiandien suėjo lygiai 60 metų, kai visa Chicago ir didesnės Amerikos lietuvių kolonijos prašeko apie Naujienas. Tą dieną lietuviškos krautuvės, kooperatyvai, kiškai ir pavieniai skaitytojai vartalojo pirmąjį naujo laikraščio numerį ir plačiai jį komentavo. Tuo metu Chicagoje buvo trys laikraščiai, bet nei vienas nepajėgė pataikyti į tuometinio gyvenimo pulsą, nekėlė ir nesvarstė kasdieninio gyvenimo reikalų. Didelė gyventojų dauguma atrodė, kad Naujienos prašeko jų kalbą, todėl ir susilaukė tokių šiltų komentarų. Pirmas Naujienų numeris išėjo 1914 metų vasario 19 dieną.

Naujienų steigėjai, neturėdami jokios patirties apie laikraščio leidimą, paklausė patarėjo, turėjusio ne didesnę patirtį už nieko nežinančius, ir užsakė spausdinti 25,000 pirmojo numerio egzempliorių. Skaitytojų sąrašą neturintiems laikraščiai — tai nepaprastai didelis skaičius. Savo spaustuvės neturintiems bendrovei — tai labai didelis užsakymas. Tais laikais popierius buvo daug pigesnis, negu šiandien, bet tais laikais ir centas buvo daug brangesnis. Pirmas Naujienų numeris buvo surinktas ilgą rinktynę, o atspausdintas čekų spaustuvėje, buvusioje Blue Island gatvėje.

Parsivežus tokias dideles laikraščio krūvas, teko jį išvežioti. Apie Naujienas jau žinojo kiekvienas to meto socialistas. Jis buvo įtrauktas į laikraščio finansavimo ir platinimo darbą. Iš kiekvienos lietuvių kolonijos važiuojo vyrai į Halsted ir 19-tąją, rišosi didelius laikraščių ryšulius ir vežėsi į savo kolonijas. Pirmiausia jie paliko laikraščius krautuvėse, o vėliau nešiojo egzempliorius į kiekvieną namą, kur tik gyveno lietuviai. Laikraštį pardavinėjo, jei kas pirko, o jeigu nepirko, tai paliko susipažinti. Kam patiko, kai antrą numerį atnešė, tai užsisakė. Didžiausias to meto Naujienų išvežiotojas buvo Kazimieras Kazlauskas, buvęs Alsėdžių vargonininkas. Jis jau turėjo motociklą ir gana greitai laikraštį pristatydavo į tolimiausias Chicago vietas.

Dienraščio steigėjai buvo nedidelė pasiryžusių vyrų grupė. Naujienų bendrovę įsteigė, reikalingus formuluos atliko, šėrus paruošė, \$10,000.00 kapitalą sukėlė Kazimieras Gugis, Antanas Lalis, Kazys Baronas, Juozas Šmotelis, Jonas Jamontas, Vincas Pačkauskas, A. Petraitis ir dar keli kiti. Visi jau yra išskiliaję amžinybėn, išskyrus Šmotelį, kuris dar ir šiandien tebegyvena Chicagoje ir rašo savo atsiminimus apie Naujienas ir dienraštį įsteigusius gerus lietuvius. Naujienas įsteigusieji vyrai

PREKĖS SIŪLOS, RUBLIS TYLL...

Moskvos agentai, bendradarbiai ir slapti aktyvūs žmonės kartais primena Naujienoms, kad jos nemauda "vartynėse". Lietuvoje leidžiamos spaudos, o jeigu viena kita citata panašioji, tai padaro ilgus komentarus. Čia dedame šiuo metu "Svyturio" pirmame numeryje jau specializuojantis Petro Kukočio ir Vytauto Žemaičio — reportažą "Prekės siūlos, bet niekas jų nepirka". Prie ilgų jų studijos nedarome jokių komentarų, nes jų išskirti duomenys yra tikslūs, negu komentarai. "Svyturio" Vilniuje leidžia Lietuvos komunistų partijos centro komitetas Vilniuje. Mums ji atsiuntė vienas Naujienų skaitytojas.

Kadėl vilniečiai lenkia Minsko prekybos darbuotojai, su kuriais lenktyniaujama? Kodėl Vilniuje trūksta valgyklų, kavinių, bistro tipo užkandinių? Kodėl įsigyti patalų, kostiumų kartais sugaštama žymiai mažiau laiko, negu norėdami nusipirkti mažmožį? Žadintuvų, rėmų pavyksui ar kokių šepetėlių? Kaip su tuo "deficitu"?

Šiuos klausimus ne kartą kėlė "Svyturys", tokių "kodėlių", turint galvoje tai, kad pirlė, "Svyturys", tokių "kodėlių", kejas, vieną kartą neradęs jam

nutarė iš Baltimorės atsikviesti į Chicago Dr. Pijū Grigaitį, kad jis sudarytų redakciją ir įmūtų naujai įsteigtą laikraštį redaguoti. Jie jau žinojo, kad Grigaitis mokslo aiškiai rašyti ir galėjo dar gražiau pakalbėti.

Grigaitis nurodė, kad Amerikoje nebuvo lietuvių darbininkų reikalų gynusio laikraščio, pabrėžė, kad Naujienos bus socialistinės ir gins darbininkų teises. Jos ginsiančios net tik organizuotų ir susipratusių darbininkų reikalus, bet ginsiančios visų darbininkų reikalus. Amerikoje tuo metu jau buvo daug lietuvių, bet biznierių ir profesionalų buvo mažai. Didelė jų dauguma turėjo dirbti, kad galėtų patys pramisti ir šeimas išmaitinti. Pagrindan Grigaitis padėjo ne vieną grupę ar srovę, bet visus dirbančius ir iš darbo mintančius Amerikos lietuvius. Pirmasis Naujienų redaktorius savo žodį skaitytojams baigė šitokiu paragrafu:

"Spėkos, kurios yra susispietusios apie Naujienas, duoda drąsos tikėti, kad šis naujas laikraštis trumpu laiku virstų vienu svarbiausiųjų Amerikos lietuvių darbininkų švietimo ir kovos įrankiu" (Naujienos, 1914 metų vas. 19 d., 6 psl.)

Naujienos patraukusios savo pusėn dirbančius lietuvius, turėjo kelis gerus ypatumus. Jos buvo drąsios, savimi pasitikėjo ir pirmame numeryje pasakė, kad netrukus eisiančios du kartu į savaitę, o dar už kelių savaičių, kai bus įrengta sava spaustuvė, tai eisiančios kiekvieną dieną. Bendrovės direktorių pasitikėjimas savimi sukėlė pasitikėjimą ir skaitytojų tarpe. Šimtai skaitytojų tapo širinininkais ir padėjo Naujienoms sustiprėti ir atsistoti ant kojų. Šie dalykai laikraščiai buvo labai svarbūs, bet skaitytojų širdis patraukė šitas paragrafas pirmame direktorių pranešime visuomenei:

"Naujienų pakraipa tamstai žinoma ir šito pirmo pavyzdinio numerio, — jį pirmėiviška, darbininkiška. Naujienos tiesiai, be jokių didelių ceremonijų pasako ir pasakys teisybę, nevyniodamos nieko į bodelę. Naujienos yra ir bus tokiu laikraščiu, kokio jau seniai reikėjo Chicagoje". (Naujienos, 1914 m. vas. 19 d. 5 psl.)

Lietuviams visą laiką patiko teisybė, o jeigu ji pasakoma tiesiai, be ceremonijų, tai ji yra dar artimesnė širdžiai. Naujienos sakė teisybę prieš 60 metų, ją sako ir šiandien. Kas būtų visuomeniniame lietuvių gyvenime, jeigu nebūtų Naujienų? Kas drįstų pasakyti teisybę, kaip Naujienos pasako?

reikalingo daikto ar susidūrę su nemadinga parduote, išsyk plunksnos nesima, šiuos skaičius, matyt, reikėtų kartą padidinti. Vadinasi, nubausti — atleisti, pažeminti, svarstyti ar papeikti — tektų ne tris šimtus, bet žymiai daugiau. Tokių skaičių nieku gyvu gražiai nepavadinai, nes dar praėjusių metų pavasari, kai Vilniaus partinės organizacijos iniciatyva sostinėje prasidėjo sąjūdis už aukštą kultūrą ir pavyzdinę viešąją tvarką, prekybininkai turėjo tapti vienu stipriausių šio sąjūdžio ramsčių.

Kaip ir dėl ko atsirado tie skaičiai, o vilniečiai pernai nesulaukė atsakymų į šimtus pamatytų "kodėlių"? Galima būtų dar kartą viską pervegti, paanalizuoti skyrium, paaiškinti, nurašyti ir pažadėti: šimtet bus prekiaujama kitaip. Deja, kartu su senu kalendarium visų senų bėdų ne išmesti.

Štai paminėsime Karoliniškės, naują Vilniaus gyvenamąjį masivą, ir, esamę įsitikinę, vėl sostinės prekybininkų adresu pasipils šimtai "kodėlių", ir vėl kažką teks bausti. Tik ne visada vadovui ranka kyla, ne visada tos nuobaudos duoda laukiamų rezultatų.

Ar ne per daug ir taip, kaip mes dabar manom, nubaudę me prekystalio darbuotojų žirnuose, kur ilgą laiką gerai dešimčiai tūkstančių žmonių tebuvo viena nedidelė maisto produktų parduotuvė, kur pagaliau maisto produktų parduotuvių ir visuomeninio maitinimo įmonių statyba buvo užbaigta tik pernai? O kiek buvo nubausta prekybininkų, dirbusių ir tebedirbančių Lazdynuose? Ten juk ne kiek ne trumpesni laiką 25 tūkstančiams gyventojų teko vos šimtas prekystalio darbuotojų, t.

viena parduotuvė aptarnaudavo net 250 pirkėjų. Šitaip atrodė eilė Karoliniškių prekybininkams, iki šiol susispietusiais vienoje "Vaivorykštės" parduotuvėje ir aptarnaujamiems jau žvilgsniu neaprepiamam rajonui, ir sunku pasakyti, ar pastarųjų dalis nelaukia dar būsimųjų Viršuliškių prekybininkų.

Tiesą sakant, anksčiau ar vėliau naujųjų (ir ne tik naujųjų) gyvenamųjų rajonų šeimininkai restoranų, valgyklų ar parduotuvių sulaukia ir, kaip rodo patirtis, nepasitenkinimas prekybininkais (tik ar jie dėl to keičiasi?) ten iš kart atslūgsta. Šitai aiškiai Vilniaus prekybininkai pastebėjo ir pernai, atidarę dešimtį naujų maisto ir

pramoninių prekių parduotuvių, kurių bendras prekybos plotas užima 225 kvadratinus metrus, šešias visuomeninio maitinimo įmones mieste ir 22 — įmonėse. Spalio švenčių išvakarėse duris atvėrė dar du stambūs šiuolaikiniai prekybos centrai — "Minskas" ir "Lazdynai".

Praėjusių metų spalio 1 dieną Vilniuje buvo 920 prekybos įmonių (be sezoninių), kurių bendras prekybos plotas sudarė 45367 kvadratinus metrus, sostinės prekyboje dirbo 14730 žmonių. Šie skaičiai, žinoma gražesni už aukščiau pateiktus, bet ir jie turi "uodegas". Nors prekybos įmonių, kaip ir prekybos darbuotojų, skaičius nuolat vis auga, vis dėlto, laikantis normatyvų tūkstančių gyventojų, šiandien vilniečiams trūksta 16500 kvadratinų metrų prekybos ploto (per 30 "žirnių" tipo prekybos centrų), o visuomeninio maitinimo įmonių, parduotuvių statyba, priešingai, negu pas mūsų partnerius socialistiniame lenktyniavime — Minsko prekybininkus, vis dar smarčiai atsilieka nuo gyvenamųjų namų statybos. Štai eilės ir nepasitenkinimas, skundai ir bausmės. Suprantama, eilės ir skundus neretai gimdo kai kurių prekybininkų aplaidumas, bloga darbų organizacija spūsties valandomis, menka darbų mechanizacija ir kita. Bet tai jau atskira priežasčių grupė.

Ką gi žada vilniečiams 1974-iejieji metai? Skačiuoti ir vadyti iš tiesų yra ką. Pirmąjį ketvirtį pirkėjus pakvies dešiniajame Neries krante baigiama statyti centrinė universalinė parduotuvė, savotiškas šiuolaikinės prekybos kultūros etalonas: 7000 kvadratinų metrų prekybos ploto, savitarnos kompleksai — "Viskas moterims", "Viskas vyrams", "Viskas vaikams", "Viskas turistams", "Viskas turistams", čia dirbs parduotuvės konsultantai, specialaus konkurso nugalėtojai, o dabartinės parduotuvės patalpas užims "Vaičių pasaulis". Naujojoje Vilniuje bus atidarytas maisto produktų paviljonas ir dviejų aukštų pramoninių prekių parduotuvė, Karoliniškių C mikrorajone — parduotuvė ir valgykla, dar kelios maisto produktų, specializuota paukščių namų parduotuvė kituose miesto rajonuose. Dabartinė "Baldu" parduotuvė Mindaugo gatvėje bus pertvarkyta į stambių gėrybių prekių parduotuvę (keleto keičiasi?) ten iš kart atslūgsta. Šitai aiškiai Vilniaus prekybininkai pastebėjo ir pernai, atidarę dešimtį naujų maisto ir

nors. Nacionalistinis judėjimas stengiasi pakelti savo tautiečių socialinį — ekonominį gyvenimo lygį, sudaryti geresnę sau padėtį pasaulio tautų bendruomenėje. Tai, taip vadinamas, naujasis arba aktyvusis nacionalizmas. Jisai ne visose Lotynų Amerikos respublikose tais pačiais žingsniais siekia tikslo, bet pastebima jėga vis didesnis žingsnis tempo.

Nacionalinis judėjimas Lotynų Amerikoje prasidėjo reikšmingai XIX a. antroje pusėje ir sparčiau sujudo 1910 m. prasidėjus Meksikoje socialinei revoliucijai, o apie 1920-tuosius metus jisai Argentinoje, Čilėje, Kuboje ir Urugvajuje pakėlė judėjimo kryptį nuo agrarinio feodalizmo prie industrialinio miesto gyvenimo, kur plačiau emė reikšmę politikoje ir socialiniame gyvenime darbininkija ir vidurio miestiečių luomas, pakeisdamas feodalinį magnatus, ūkio aristokratiją.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJINIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBĘ

VACLOVAS PRŪSAS

PIETŲ IR VIDURIO AMERIKA

(Istorija kartojasi)

16

Antra vertus, tenais yra taip vadinamų tarptautinių familijų bei giminių grupių — Argentinoje, Brazilijoje, Čilėje ir Venesueloje — kurios kiekviena iš jų, turi daugiau žemės negu kad viso krašto žemė paskaičius. Tai situacija kuri neturi pavyzdžio kur nors kitur. Statistiškai sakant, Lotynų Amerika turi aukščiausią žemės ūkio akumuliacijos rodiklį, indeksą, familijos bei giminių atžvalgą.

Nurodoma, kad 63% žemės ūkyje gyvenanti neturi žemės, apie 6 milijonai — mažesniai, apie 2 milijonai turi pakankamai žemės ir apie 100 tūkstančių — per daug, net milijonais hektarų. Iki šiol vos kelios P. Amerikos valstybės rimtesnės žemės reformą yra pravedusios — Meksika, Bolivija, Cuba ir gal būt Čilė. Venezuela ir Kolumbija turi laipsnišką žemės reformos programą, atseit — parceliacijos ir kolonizacijos. "Parceliacija" reiškia paėmimas žemės iš latifundijos savininkų už reikiamą atlyginimą ir jos perdavimas žemės neturintiems asmeniui paskolos formoje, skaitant mažą procentą. "Kolonizacija" — perleidimas valdiškų

žemės bei miškų plotų kultūracijai bei gyvulių auginimui. Paskutinis būdas plačiai praktikuojamas Argentinoje, Brazilijoje, Čilėje ir Urugvajuje. Kolonizacija buvo pradėta rimtai vykdyti prezidentu esant gen. Gustavo Rojas Pinilla, bet, berods, nepritariant krašto gyventojams, kolonizacija tapo sustabdyta.

Kolonizacija Kolumbijoje buvo pradėta labai tvarkingai ir labai moderniai, jei taip galima sakyti. Plačiai buvo rašoma apie tai. Pirmu, specialistų parinktoje valdžios žemėje, buvo pirmiausia pravaista puikus mekskaltų lietas plantas ir tik tuomet atitinkamoje vietoje tapo išmūryta kolonizacijos centras, susidedas iš administracijos pastato, ligoninės, mokyklos, bažnyčios, veterinarijos pastato (gyvulių ligoninės), elektros stoties, vandentekio, mechaninės taisyimo dirbtuvės, visų ūkio mašinų pasiūrės ir, žinoma gyvenamųjų namų. Tame centre buvo apgyvendinti visi ūkiui reikalingi specialistai: kunigas, med. gydytojas, veterinarijos gydytojas, mokytojas, inž. — mechanikas ir kiti. Centro gyvenimas buvo suorganizuotas kooperatiniais pagrindais ir jo išlaikymas buvo numatyta padengti iš nedidelio ūkio pajamų mokesčio, o trūkumą buvo manoma padengti iš krašto valdžios išdo. Tokio kolonizacijos centro apylinkėje buvo sudaryta žemės sklypai — ūkiai po 50, 100, 150 hektarų: didžiausia ūkis turėjo 500 ha. Ūkiuose taipgi buvo išmūryti reikiami pa-

statai su visais patogumais.

Isteigus kelis tokius ūkio kolonizacijos centrus, buvo ieškoma šeimų gyvenanti tuose ūkiuose, bet, kas įdomiausia, be vienos kitos šeimos neatsirado norinčių pasinaudoti valdžios teikiamomis lengvatomis, nors ir buvo bežemių begalybė.

Idomumo dėlei, klausinėdavau kodėl jie nepasinaudoja proga įsigyti nuosavybę? Tačiau rimto ir teisingo atsakymo nebuvau gavęs: susidarė įspūdis, jog turėjo kažkokią baimę, tik jiems vienems teži-nomą.

Tuo mieliai pasinaudojo vengrai, pabėgę iš po paskutiniojo laisvės sukilimo. Jie mieliai važiuojo iš Austrijoje esančio pabėgėlių lagerio į Kolumbiją ir apsigyveno ūkininkais minėtoje kolonizacijos ūkiuose. Taipgi dalis kolonistų atvažiavo, berods, iš Gvatemalos.

Lietuviai, gyvenę Pietų Amerikoje, nors ir yra kilimo ūkininkai, nepanoro pasinaudoti kolonizacijos proga ir grįžti į ūkininkų luomą.

Meksikoje iki 1967 m. privačiose rankose tebėra 106 milijonai hektarų, 47 metams prasilinkus žemės reformos įstatymų pasirašius. Iš minėtų 106 mil. ha. 71 mil. arba 76% yra privati nuosavybė, kurių kiekviena valdo daugiau 1000-ties ha. Bolivijoje žemės reforma vyko greitesniu tempu negu Meksikoje, tačiau, devyniems metams prasilinkus, joje 28,5 mil. ha arba 87% tebėra žemės magnatų rankose, kurie val-

do daugiau kaip po 1000 ha. kiekvienas. Iki minėtų 1967 m. Meksikoje bežemiai gavo bendrai pacmus 52 mil. ha, Bolivijoje — 4 mil. ha., Venesueloje, Kolumbijoje ir kitur — skaičiai nėra tokie žymūs. Kuboje žemės Castro pareidymu buvo nusavinta ir paversta kolchozais. Reik pažymėti, kad lotynų Amerikoje žemės reformą pravedant, pastebima žemės produktų didesnis trūkumas laisvoje rinkoje. Manoma, kad buvę žemės darbininkai bei bežemiai nesugeba ar neturi nora intensyviai išnaudoti gautąją žemę. Gaunasi kažkos kurjozas.

NACIONALIZMAS, KOMUNIZMAS IR BAZNYČIA

Iš trumpos, nepilnai apimančios Vidurio ir Pietų Amerikos apžvalgos, matome, jog tenai gyvenimas nėra nusistovėjęs, matome, kad jisai verda, kukuliuoja, kad jisai pašoka sprogsta, revoliucijomis išsiličia ir vėl atlyžia, apsimsta — jisai tebeieško naujų gyvenimo formų. Tai palankios sąlygos, dirba, kurioje bujoja, klesti visokie izmai: nacionalizmo, socializmo, radikalizmo, komunizmo, krikščionizmo. Kas įdomiausia, jog tie visi izmai atsižvelgdami savų tikslų, bendradarbiauja, suranda bendrą kalbą.

NACIONALIZMAS

Nacionalizmas šių dienų lotynų Amerikoje yra tvirtai, sparčiai augantis veik-

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIJONAS

AKU, AUSA, NOSIES
IR GYDYS
2855 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446

Antrosios ofis —
3007 WEST 63rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500

Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Offices: Hemlock 4-5849
Resid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais, 9-12 val.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRIAUCELIUNAITĖ

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave.
Telef. WA 5-2670.
Neatsiliepiu — skambinti 471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko skinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį, penktadienį ir sekmadienį 9-12 val. ryto. 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumsonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HE 4-2123
Resid. telefonai: Gibson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti HE 4-2123. Jei neatsiliepiu, tai telefonas GI 8-6195.

P. ŠKEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bandai. Speciali pagalba jooms (Arch Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadieniais 9-12 val. ryto, 2-4 val. po pietų.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

FORESTS CAN'T FIGHT FIRES

Vasario 16-tos minėjimas Lietuvio sodyboje

Alvudo Lietuvio Sodyboje 1974. II. 2 d. buvo švenčiama Vasario 16-tą Plevėsavo iškelto vėliavos Sodybos akibėje, o tarpe jų — didysis koplųstulpis — Rūpintojėlis, gražiai spindėjo savo variu ir plėnu. Punktualiai rinkosi žmonės 5 val. po pietų. Alvudiečiai visad punktualūs.

Minėjimą atidarė Alvudo Dijos nenuilstamas pirmininkas dr. Jonas Adomavičius, kaip visada tarė jautrų žodį.

Po to sekė mok. Z. Girdvainytės patriotinis žodis, apie 16-tos Vasario tradicinę reikšmę, tiek praeičiai tiek ateičiai. Kalbėjo, kaip ir kai kurios kitos, buvo pasipuošusi gražiais tautiniais rūbais.

Po to, buvo iškviestas pasikaltai naujai į Alvudą įstojęs mišk. Vincas Zemaitis, kuris tikrai prasmingai nušvietė mūsų tautos sunkų laisvės kelią iki Vasario 16-tos ir kartu kalbėjo apie sukaktį dr. Vinco Kudirką; jo atsivertimą ir su pasivertimu leista spaudą su šiuo: Kelkite, kelkite, kelkite. Taipgi apie sukaktį mūsų Tautos himną. Tai buvo tikrai pulki paskaita, kuria visi žavėjosi. Ytin reikšmingas žemaičio pareiškimas Alvudo nariams, kad jis labai brangina ir vertina Alvudo pirmūninko, dr. J. Adomavičiaus nuopelnus ir todėl šiandien atėjo įstoti Alvudan nariu.

Pasibaigus pirmajai programos daliai buvo padaryta pertrauka, kurios metu visi vaikinai sveikais lietuviškais patiekalais, o daugelis nešėsi į namus savo šeimoms.

Po to prasidėjo antroji programos dalis — meninė. Buvo rodomos filmos. Buvo iškviestas Alvudo sekretorius A. Keveža skaityti savo poezijos Vasario 16-tai. Po to sekė J. Bruzdenės dainos: "Aš stoviu pamišus ir Lietuvos paukšteliu". Baigiant meninę dalį dar skaityti savo poeziją, Juozas Paludirka; jo atsivertimą ir su pasivertimu leista spaudą su šiuo: Kelkite, kelkite, kelkite.

Ir užbaigai tenka pabrėžti, gan idomius p. Adelės Dubienės aiškinimus apie kviečių daigų ir kitų augalų bei daržovių vitamininį sveikatingumą.

Buvo visus labai įdomiausias išpuošti ir pergyvenimai išgirsti iš dr. B. Matulionio, grįžusio iš kelionės okupu. Lietuvoje ir ten daug mačiusio savo akimis.

Kadangi Liet. Sodyboje, visi patiekiami maisto produktai yra rūpestingai paruošiami, tai padėka tenka M. Bosienei, E. Kleizienei, M. Golzeitienei, V. Stakenienei ir kitoms bendradarbiams. Prie registracijos ir svečių priėmimo dirbo: J. Bruzdenė, A. Kirvaitytė, A. Karaitis su ponija, J. Ramoška, A. Keveža ir kiti Alvudo veikėjai.

A. Keveža

Šiomet Tigro metai

Prieš kažkiek tūkstančių metų kinų dangiškasis dievas Tien Tin sumanė atrinkti iš visų žvėrių dvyliką pačių geriausių. Jis pasiūlė visiems žvėrims dalyvauti bėgimo lenktynėse skersai Kiniją. Kurie atbėgs pirmiausiai, bus įtraukti į dvylikos geriausių sąrašą. Lenktynės per kalnus ir dykumas, upes ir girias buvo labai sunkios ir ilgai truko ir teko panaudoti ne vien kojas, bet ir smegenis.

Žiurkė atbėgo pirmoji, pralenkusi kitus žvėris panaudodama smegenis ir gudrumą. Pirmiausiai ji apgavo katiną. Prie lenktynės žiurkė ir kitas buvo geriausiai draugai. Patyrusi apie rušiamas lenktynes žiurkė savo draugui katinui nieko nepasakė, žinodama, kad katinas ją pralenks, o kai katinas pagaliau sužinojo, jau buvo per vėlu.

Lenktynėms jau artėjant prie finišo kelią pastoję plati upė ir žiurkė ją perplaukė pašokusi jaučiu ant spando. Kitapus upės

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

Poezija ir pasakos yra vaikų megstamiausias ir mažiausias kaip žaidimai ir kryptavimai. Naujienose galima gauti šių perliū ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 8 pasakos ir DVI NUKES, 34 psl. su 8 apsakymais iš vaikų pasaulio. Abi grausiai iliustruotos. spalvotais viršelais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Franklėnė - Vaitkevičienė, SOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems, Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., grausis leidyne: \$1,30.

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakymais vaikams. Dail. V. Simanavičiaus iliustruota, 130 psl., \$1,80.

5. Maironis JAUNOJI LIETUVA, poema, 118 psl., \$1,00.

6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų sąj. premijuota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stancikaitės iliustracijos, 188 psl., kaina 2 dol.

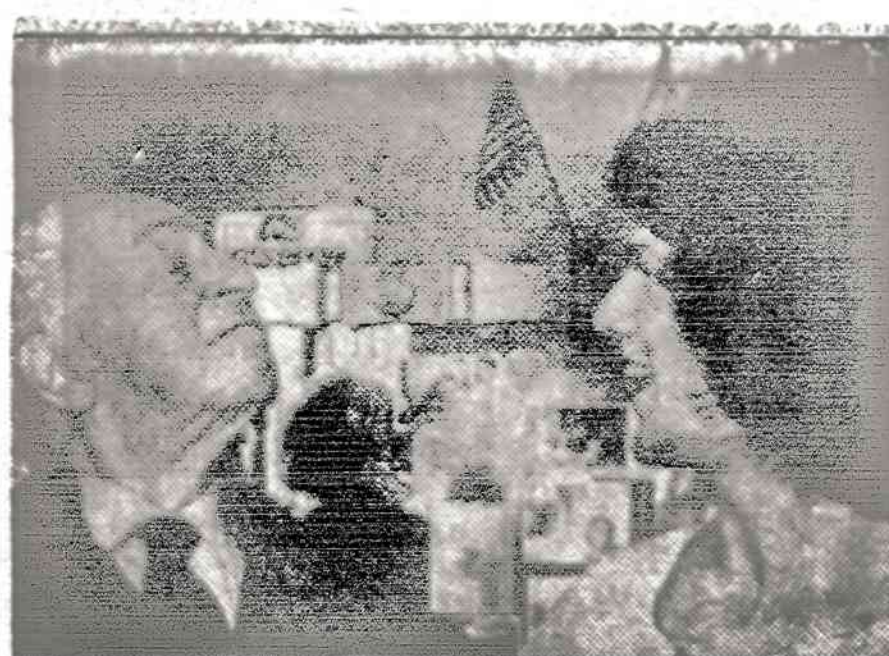
7. Juozas Švėstas, SAUNUS PENKETUKAS, apsakymas, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Nedeikienės. Didelio formato, kietais viršelais, pūkuis 77 psl., leidyne: \$3,00.

8. Jonas Valeika, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAL, mitologijos pasmai iliustruoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1,00.

Vaikai meigia ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbaisinuosiu vaikams perkamas dovanas — pusę knygos, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Arthur Rubinstein ir jo sūnus džiugina, nes jaunasis John gavo svarbų vaidmenį muzikinėje komedijoje "Pippen".

žiurkė nuliuko nuo jaudio ir pirmoji pasiekė liniją. Jautis atbėgo antras. Kiti žvėrys pasivėlino dėl tokių ar kitokių kliūčių, ir dėlto buvo surašyti tokioje eilėje, kokią jie iš eilės pasiekė finišą. Vėliau tas tuizinas buvo įtrauktas į kinų kalendorių

kaip seka: Pirmas mėnuo — žiurkės, antrasis jaudis, trečias tigras, ketvirtas kiškis, 5 — aitvaras, 6 — gyvatės, 7 — arkliai, 8 — avinai, 9 — beždžionės, 10 — gaidžiai, 11 — žuvis ir 12 — kiaulės.

Nuo tol kiekvienas kinietis gimęs tą ar kitą mėnesį gauna to mėnesio — patrono žvėries charakterį. Jaunavėdžiai turi vengti vedę to paties mėnesio "patroną" turintį asmenį, pavyzdžiui tigras neturi vesti tigrės ar priešinai, nes paskui bursis visą amžių. Labai tinka kai aitvaras veda žiurkę.

LAISKAS REDAKCIJAI

Ar galima patikėti Nakui?

Alfonas Nakas, atėjęs talkon apginti Jopnyienės parasytą vaikams vadovėlį "Tėvų nameliai brangūs", aną dieną "Naujienose" rašo, kad vadovėlyje esančioje nuotraukoje vaizduojančioje Vilniaus gatvės važiuojančius raudonarmiečius, teigia, kad jis visus toje nuotraukoje esančius raudonarmiečius atpažinęs, tik dėl vieno karininko tapatybės abejojęs, kuris matosi tik iš profilio.

Zinoma, neįtikėtina, betgi Nakas mus įtikinėja, kad jis turi tokias plačias pažintis, kad net raudonąją armiją asmeniškai pažįstas... K. Radvila

Kodėl brangsta popierius

Sunki spaudos padėtis grėsia dar labiau pasunkėti dėl pasireiškiančio popieriaus trūkumo ir pabrangusių daigų ir kitokių spausdinti reikalingų dalykų. Į kainas skaudžiai atsiliepią geležinkelio streikai Kanadoje, sukėlę popieriaus rinkoje chaosą. Valdžiai nie-

Mušamojo žodžiai

Krokuvoje (Lenkija) kas metai įvyksta karnavalas. Prieš metų karnavale visų dėmesį atkreipė ir buvo didžiausia karnavalo atrakcija du jaunuoliai. Vienas jų buvo labai aukštas, o antras labai žemas — mažas. Aukštasis vilkėjo apiplyšusiom kelnėmis ir garsiaja rusiška "na virost" rubaška, kurią buvo persijuosęs raudonos spalvos juosta. Mažasis buvo apsiropinęs tvarkingais rūbais ir nuo peties per krūtinę buvo persijuosęs raudonos ir baltos spalvos (lenkų tautinės spalvos) juosta. Didysis mažąjį vedinas už rankos keliavo gatvės viduriu ir kartas nuo karto smogdavo jam delnu per galvą, o mažasis gavo smūgį per galvą iškeles kumštį su rikdavo: "Tegyvuoja mūsų didysis brolis Sovietų Sąjunga".

Šį karnavalo dalyvių pora sukelė didelį žiūrovų dėmesį ir minios palikusios kitus karnavalo dalyvius sekamos šią porą kėlė didžiausias ovacijas.

JAPONO POMĖGIS

Japonas Rėgiri Sahi buvo atvažiavęs į Londoną studijuoti.

Čia jam taip patiko duoninis pudingas, kad jis net prisipažinę savo buvusią šeimiminę suinfinetį jam nuolat iš Londono į Tokio papildomas to kepimo atsargas.

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Zemačių Kultūros Klubas eilinis narių susirinkimas įvyks trečiadienį, vasario 20 d. 7:00 val. vak. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Nariai kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų, taipgi laikas užimokėti mario mokesčius. Po susirinkimo bus vakas.

Rosė Didžiulienė, raš.

Aštuonių Metų Mirties Sukaktis

A. A.

HELEN RUDINSKIENE

Mirė 1966 metų vasario mėn. 20 dieną. Gimusi Lietuvoje. Paleidota Lietuvių Tautinės kapinės. Mielas mano gyvenimo draugas, o dukrai — brangi motina! Praėjo aštuoni labai liūdni metai, bet paskutinės tavo gyvenimo valandos ir brangesnįjį mudviejų gyvenimo vaidilį niekad nelsnys iš mano atminties. Aštuonių metų dienų susikaitys, kai mus palikai, o Tave priglaudė šalti kapai. Daug vilčių turėjai su mumis dar gyventi, bet ankstybos mirties negalėjai išvengti. Likom mes, nuliūdę tik Tave gailėti ir ant tavo kapo geleis padėti. Mes Tave, mūsų Brangiausioji, mekuomės neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes ankščiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tėbūna Tau lengva ši žemėlė.

Nuliūdę lieka;

Vyras Albinas ir duktė Mildred.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Dievo meilė yra išlieta mūsų širdyse šventosios dvasios, kuri mumis duota". — Rom. 5:5.

Nemanykite, kad Dievas mylėjo mus dėl stebėtinų mūsų darbų. Jis pradėjo labiau mus mylėti dėl mūsų pasivertimo ir padarymo sandoros su juo pasaukijimu savyje. Valksiodami siurauju keliu, arba gyvendami pasivertusių Dievo žmonių gyvenimu, mes turime pasistengti pasilikti Dievo meilėje. O kaip mes galime užlaikyti jo meilėje? Užlaikydami jo laisvumą, nes tai darydami mes priverčiame save kūnus vykinti ne savo, bet Dievo valią Kristuje.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRevehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKJORS VISTA
Rēpublie 7-3600 Rēpublie 7-3601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: Olympic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 63th STREET Rēpublie 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-4672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: Yards 7-1911

DRAMBLIAI - GERIAUSI NESIKAI

Rašo VLADAS RASK — RASČIAUSKAS

KATMANDU, Nepalis. — Pagaliau panėrė visas dramblys. Viršuje beliko tik tai jo galva, akys ir besisukinėjanti nosis. Jautėm, kad jis ėjo upės dugnu, bet ar jis visom keturiom kojom siekė dugną, — sunku būtų pasakyti. Mūsų sostas buvo dar vandens paviršiuje, bet dramblio nugarą apšė vanduo. Viršuje sėdintiems buvo baisu, bet nepaspruktų ir nepaleistų mus pavandeniu. Jie upę pažįsta ir vandens žino, bet mums visa tai buvo svetima. Mes nežinojome, ar vandenyje nebuvo gilyn traukiančių verpetų. Aš dar laikiausi, man atrodė, kad aš dar ir plaukti galėčiau, bet mano sankleivė turėjo labiau pasitiki drambliu. Jo, aišku, taip pat moka plaukti, išsilaukinti paviršiuje, ji lengvai galėtų, bet kas reikėtų daryti, jei artėtume prie vandens krioklio? O Sagarmatos kalnuose ty krioklių yra labai daug, ir gana gilių.

Pamažu, žingsnis po žingsnio, dramblys, kovodamas su stipria vandens srove, vis dėlto patį gylį perbrido ir pradėjo lipti aukštyn. Pradžioje išlindo jo nugarą iš vandens, o vėliau ir jis pats. Pasikratė, nosimi pamosikavo ir gana gerai jautėsi. Laimingi buvome ir mes, kad nebuvo paleisti tokioj sraunioj upėje. Ten ir geriausiai plaukikui būtų sunku išsilaukinti. Daugiausia, ką galėtume padaryti, tai būtų vandens paviršiuje, o krantus vargu galėtum pasiekti.

Panašiai perbrido per upę ir kiti karavano dalyviai. Drambliai ir vėl išsirikiavo ir pradėjo lipti į kitą upės krantą. Arkliais jodinėti mėgstu, drambliais joti nebijau, bet šį kartą mane ne vieną kartą nukrėtė baimė. Drambliams teko lipti be-

Vladas Rasčiauskas Katmandu mieste kalbasi su gydy, aiškinančiu jam Nepalio gyventojų papročius ir tautos praeitį.

veik į stačią krantą. Buvo takas, bet jis buvo gana slidus. Matyt, kad nelabai seniai lijo, todėl tas baltas molis buvo slidus. Pats dramblys slidinėjo, tai ką jau bekalbėti apie žmones.

Dramblys lipo, lipo ir priėjo, mano manymu, tako galą. Juo dramblys lipo į stesenį krantą, tuo labiau mes pakibdavome ore. Dramblys ėjo taku, o mes sukinėjome, kaip kazimirinėse kablų iškeltas karstas — nežinojau, kuria kryptimi jis pasisuks. Jeigu dramblys pakrypdytų į dešinę, tai ir mūsų balnas krypdavų į dešinę. Jeigu jis pakrypdytų į kairę, tai mes didžiausią lanką padarydavome ir krypdavome į kairę. Blogiausia, kad atrodydavo, jog nesulaukysiu.

Neatrodė, kad dramblys mus sulaukys. Kai jis krypdavų, tai ir paleis mus į krantą. Jeigu mums vieniems būtų tekę risti staciai pašlaite, tai dar pusė bėdos, galėtumė pasiristi ir susigriebti, bet jeigu paskui mus ir dramblys pradėtų risti, tada reikals būtų jau kitoks. Jis mus priplūtų prie žemės. Tada ir pats dramblys vargu jau galėtų mus pakelti...

Bus daugiau)

Bet dramblys yra nepaprastai galvijus. Tokio pastovaus, tokio stipraus ir tokio išradingo gyvulio aš dar nesu matęs. Dramblys priešakinėmis kojomis pasistūmė pirmyn ir norėjo pastatyti jas ant uolos krašto. Bandė vienaip, bandė kitaip, bet nepajėgė. Jo koja buvo per ilga, kad galėtų ją stipriai pastatyti... Aš mačiau, kaip jis prišakine koja čiupinėjo uolos kraštą, bandydamas įsitvirtinti, bet nepajėgė. Kairę koja jis nieko ir nebandė, nes nebuvo vietos. Aš maniau, kad jis pasisuks žemyn ir ieškos kitos vietos. Taip aš būčiau padaręs, prolingesnis už dramblių. Bet turin pripažinti, kad dramblys buvo daug protingesnis už mane. Atgal jis visai nesirengė trauktis. Nepajėgęs pastatyti kojos, jis pastatė kelią, vėliau jis pridūrė antros kojos kelią ir pradėjo pamažu kelti savo pasturgalį aukštyn. Kaip aš jaučiausi, vargu galėčiau tiksliai pasakyti. Tiek nežinau, kad ir dramblio kojas aš jau nebežiūrėjau, bet tiksliai dariausi, kad nekrisčiau stacia galva nuo aukšto kranto. Tada viskas pasibaigė...

Mano nusteibimui, dramblys, ne tik pasturgalį iškėlė į viršų, atsistojo ant kojų ir mus iškėlė iš pačios pavojingiausios vietos. Toliau jau ėjo dramblių pramintas takas baltame molyje, kuris mus išvedė iš kranto į viksvyną ir mišką. Tuose krantuose buvo didelių medžių, bet buvo labai daug vešlių krūmų. Dramblys ir čia lankstydavo medžių ir krūmų šakas, kad jos mums nekapotų veido. Šakos ir viksvos porą kartų

Mileriūtei vos nenutraukė batų. Kai išlipome į krantą, tai ji kojas iškorė laukinėm sosto pusėn. Jai buvo saugiau laikytis, bet medžių šakos porą kartų užkabino jai batukus ir vos jų nenutraukė. Liepiau jai duoti batukus man... Nusimovė ir man atidavė, o aš juos susikščiau į švarko kišenę... Taip, man atrodė, buvo saugiau... Taip atrodė, bet taip nebuvo. Kai mus išnešė iš bruzgynų ir viksvų, ir sustojome apsidairyti, tai vieno bato neturėjau. Vienas kišenėje styrojo, bet kito jau nebebuvo.

Aš jau pasakiau, kad pasirostų vaikščioti basa. Kiti batukų ji neturėjo. Tuose kalnų viksvuose batų niekas nepardavinėja. Kaip man tas batus buvo iš kišenės ištrauktas, aš negaliu suprasti. Visą laiką sėdėjau ant dramblio... Matyt, kad tos šakos, kurios mus nuolat šukavo, man užkabino už batuko ir išvertė, jį iš kišenės. Bet aš to nepastebėjau...

Mus visus nusteibino paskutinis iš bruzgyno išlindęs dramblys. Savo snape jis laikė raudoną batuką. Man šakos ištraukė, o dramblys rado... Kaip jis rado ir kaip nosimi paėmė, tai man sunku suprasti.

(Bus daugiau)

TRUMPAI

— Kanadoje gyvenusi Eleonora Alešiejūnaitė savo testamentą paskyrė 1.600 dol. Balfui. Ji nebuvo turtinga, bet savo sutautę pinigus skyrė į vargą patekusiam lietuviui sušelpiti. Testamentą vykdytojas Steponas Kęsgaila skirtus pinigus persiuntė Balfui.

— Dailininkas Pranas Gailius, gyvenęs Paryžiuje, atsiuntė padėkos grafiką visiems jo parodoje budėjusiems ir padėjusiems parodą suruošti. Prano Gailiaus paroda ruošė Margutis 1973 m. pavasarį.

— „Pelkių žiburėlio“ literatūrinėje valandėlėje, girdimoje per Margučio radiją tarp 7—8 val. vak., šį ketvirtadienį, vasario 21 d. bus duodama I dalis ištraukos iš Justino Marcinkevičiaus dramos — poemos „Mindaugas“.

— Juozas Tamas iš Rhineland, Wis., lankėsi Chicagoje. Aplankė savo pažįstamus, draugus, gimines. Prieš keletą metų jo žmonai Bronėi Tamienei mirė; savo namą Chicagoje pardavė ir pasistatė gražią rezidenciją Rhinelande apylinkėse, šalia D. Milerio namo. Vasaros metu ten atvažiuoja atostogauti. J. Tamas anksčiau dirbo ir Naujienų bendrovėje. Vėliau turėjo tarnybą elektronikos šakoje. Dabar jis pensininkas.

— Dailininko Antano Petrikonio 50 metų amžiaus suka-

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

COUPLE WANTED FOR COUNTRY ESTATE. They would be provided with their own private home. Man to supervise grounds and maintenance. Woman to do general housekeeping. Salary open. Phone collect 815 — 338-3398. If no answer please try again. Language no barrier. Or write: Box Nr. 511, American Foreign Newspapers, 223 W. WASHINGTON, CHICAGO, ILL. 60606

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

BOTTLE FILLING MACHINE OPERATOR — EXPERIENCED. North loop firm wants operator experienced with plastic bottle filling machines for good pay job with benefits and free parking. Phone Mr. SCHUB 738-2600

BUSINESS CHANCES

Sizinio Proges

SAVININKAS DEL LIGOS PARDUODA 2 aukštų mūrinių namų su taverna. Pelningas biznis, 2 mašinų garažas. Brighton Parke. Skambinti 523-0645.

PERSONAL

Asmenų ieško

REIKALINGA MOTERIS padėti se nam žmogui: parnešti ir pagaminti maistą, patvarkyti kambarius. Darbo mažai. Geras atlyginimas. Duosiu kambarį ir 200 dol. i mėnesį. Rašyti tuojau laiška; i kuri tuojau atsakysiu. Mr. PETER SLUCKIS 1764 TEMPLE TER. So. ST. PETERSBURG, FLA. 33711 TEL. 341-8973

FURNITURE AND FIXTURES

Baldai ir kiti įrenginiai

PARDUODAMI IŠ MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja lietuviai. SOUTHWEST FURNITURE CO. TEL. GR 4-4421 6200 So. WESTERN AVE.

ties proga, rengiamo jo taptybos darbų paroda balandžio 20 d. atvėlyky. A. Petrikonis prieš kiek laiko ant ledo paslydęs su griuvio ir sutriuškino kelio kauliuką. Loyolos ligoninėje buvo padaryta operacija, sutrupėjus kauliukais (patella) sudėtas ir koja dar tebėra geležiniame tvartyje. Dailininkas savo Marquette Art Gallery, 3215 W. 63 St., vaikštineja tik su ramens. Galerija kasdien atdara, tikai sekmadienį uždaryta.

— S. Batūra, gyv. Garfield ir Halsted apylinkėse, įvairiomis progomis remia Naujienas. Šiandienomis jis lankėsi administracijoje ir kalendoriaus progą įteikė 10 dol. dovaną.

— Kun. Lie. Jono Paupero atminimui Pamokslų knyga — jau yra išėjusi iš leidyklos. Gražiai išleista knygelė, atskleisdama mums savo lapus, pradžioje su kunigo atvaizdu ir gražiu įvadu, apima visiems kalendoriniams metams pritaikintus pamokslus. Išgity galima Zions arba Tėviškės Lietuvių Ev. Liut. parapijų raštinėse. (Pr.)

— Marquette Meno Galerijoje, 3215 W. 63rd St., galima įsigyti lietuvių dailininkų alicaus bei akvarelės darbų. Čia pat rėminami ir restauruojami paveikslai. Tel. 436-2112. Atidara 6 dienas savaitėje. (Pr.)

— Pirmą sykį įvairūs lietuviškos muzikos rinkiniai — pramoginės, liaudies dainų, kaimo ir daug kitų randami 8-track stereo tape cartridges — \$6.95, ir cassettes — \$5.95. Pilnam sąrašui rašykite Anatole Productions, Inc., 5845 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. 60636. Tel. (312) 778-2100. (Pr.)

— DEMESIO! Pirmasis išpardavimas su 30 ir 40% nuolaidomis įvairiems gražių kailių palams ir puošmenoms. Atsilaukykite, kai yra pigiausias kainos už geriausius kailius, nuo vasario 20 d. iki kovo 2 d. Kiekvieną dieną atdara nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. p. p. ir sekmadienį, vasario 24 d. nuo 11 val. ryto iki 4 val. p. p. Norman Bursteinas, 2-me aukšte, 185 No. Wabash Ave., Chicago, Ill. 60601 Tel. 263-5826. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RUŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

— Chicago skaučių organizacija pardavinėja pyragaičius gyventojams tikslu sukelti pinigų veiklą. Praeitų metų tokioje akcijoje dalyvavo apie 90,000 skaučių Chicagoje ir apylinkėse. Jos pardavė už 3.5 milijono dol. pyragaičių, kuriuos kepė 362 kepėjai per 144,000 valandų. Įvairiose vietovėse mūsų skautai ruošia Kaziuko mugės kovo mėn. pradžioje, patiekdami ne tik puikius dalykus vaikams, bet ir gražius daiktus bei tautiniais motyvais puošmenas namams ir įstaigoms.

— V. Maksvytis iš Brighton Parko apylinkės, pratešdamas prenumeratą, atsiuntė vajui 6 dol.

— John P. Kran iš St. Petersburg, Fla., kiekvienais metais paremia Naujienas. Kartu su prenumerata šiemet jis atsiuntė 8 dol.

— Ponis E. Markūnas iš Skokie, Ill., lankėsi Naujienose ir ta proga įteikė dovaną už kalendorių.

— Ponis Mary Leppa iš Gage Parko apylinkės, sutikusi Kristiną Austin SLA Moterų kuopos susirinkime, per ją įteikė 3 dol. dovaną už Naujienų kalendorių. Naujienų Vadovybė ir Vajaus komisijsa visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja.

NAUJAS ADRESAS

Leonardo Eringio

LEONARD'S "TEXACO"

6801 W. 87 STREET

Oak Lawn, Illinois

Telef. 598-9776

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

TEL.: REPUBLIC 7-1941

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos

visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

HOME INSURANCE

Call Frank Lepol

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

DEMESIO

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$104 metams automobilio

Liability apdraudimas.

Kreiptis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

BUTŲ NUOMAVIMAS, ĮVAIROS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ?

SUSISIEKITE SU CONNIE DAGYS

FIRESIDE REALTY —

Tel. 585-2064

Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

ČIA NAMAI GERI

2 BUTŲ MŪRAS Marquette Par-

ke. Moderni virtuvė, įrengtas beis-

mantas, naujas gazu šildymas, alu-

minijaus laumai, geležinė tvora, ga-

ražas. \$30,500.

MARQUETTE PARKE 7 kambarių

1½ aukšto namas su garažu, 30 pė-

du lotas, 2 vonios. Gazu šildymas.

\$19,600.

ARTI MŪSU VISU — modernus 12

m. mūras, įrengtas beismantas. Ga-

ražas. Karpetai. \$21,700.

MARQUETTE PARKE 1½ aukšto

namas. Vienas modernus butas su

3 miegamais ir kitas aukštai tinka

vienai didelei arba 2 artimom šeimom

eventui. \$21,500.

TVIRTAS APARTAMENTINIS MŪ-

RAS. Arti Kedzie — pora bloku nuo

parko. Naujas gazu šildymas. Šva-

riai nudažtas. \$16,000 pajamų. Kal-

na \$69,000.

4 BUTŲ GRAŽUS MŪRAS arti

vienuolyno. Naujas gazu šildymas.

Alum laumai. Karpetai. 3 auto mū-

ro garažas. \$42,000.

PLATUS VERTINGAS LOTAS Mar-

quette Parke. Kaina \$9,900.

VALDIS

REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irenių mieste ir užmiesty naujus ir

perstatat senus visus rūšių namo ap-

šildymo pečius, air-conditioning, van-

dens boilerius ir stogu rinas (gutters).

Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

PLUMBING & HEATING

Service 24 hours

10305 So. St. Louis

Tel. PR 9-2955

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nuda-

zomi. Darbas atliekamas sąžiningai

ir gerai, prityrusių darbininkų.

Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbaciauskas, sav.

NAUJOJI GOLD COAST INN

Geras lietuvių ir amerikiečių maistas yra mūsų specialybė.

Priimami užsakymai grupinėms sueigoms gimtadienių, laidotuvių

ir kitomis progomis, pasirenkant geriausią šeimos stiliaus maistą ir

gerimus.

LARRY IR BEA LAURIAN

Naujieji Savininkai

2525 West 71st Street. Chicago, Ill. 60629. Tel. HE 4-1419

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymai

irankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ</